BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

savaş yolu

24
HAFTALIK GAZETE

1 KASIM 1979 PERŞEMBE

Yıl: 1

10 TL.

Bu sayıda

77 yaşında İ.Bilen'e Saygı
(Sayfa 4)

Eylem birliğini yadsıyanlar
(Sayfa 5)

Sosyalizm ve çocuklar
(Sayfa 7)

Seçimler ve somut kazanımlarımız
(Sayfa 8—9)

Burjuva devletinin parçalanması
Sayfa 12)

EYLEM BİRLİĞİ'nde kalıcı adımlara doğru...

28 Eylül

■ Suluova'da göçük altın da kalan 16 işçiyi aramaktan vazgeçildi.

■ Maden-İş, ara seçimlerde, partili partisiz ilerici adayları destekleme kararı aldı.

■ CHP'li Urfa ve Bitlis Belediye Başkanları saldırıya uğradı.

■ Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul öldürüldü.

BİR YURTSEVER POLİS DAHA KATLEDİLDİ

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul faşist cinayet şebekelerince öldürüldü. Ölümün hemen ardından ülkenin çeşitli kentlerindeki ilerici, yurtsever polis arkadaşlarının verdikleri «yas ilanları» bile Yurdakul'un özellikleri ni yansıtmaya yeterliydi. Genç ve iyi eğitim görmüş bir güvenlik görevlisi olan Yurdakul, Çukurova'da faşist örgütlenmeye ciddi darbeler vurmuş, Ferhat Tüysüz gibi caniların yakalanmasına yol açan başarılı operasyonlar uygulamıştı. Hatay - Gaziantep - Adana üçgenindeki faşist örgütlenmenin elebaşılarını tam köşeye sıkıştırdığı sırada öldürülen Yurdakul de mokrasiden yana ve tutarlı bir antifaşist olarak bölgedeki ilerici güçlerin saygısını kazanmıştı.

Yurdakul olayı, faşist katillerin kimliğini bir kez daha açığa vururken, polis için deki yurtsever, ilerici, antifaşist mayalanmanın boyutlarını da ortaya serdi.

29 Eylül

■ Töb-Der'in Bursa'da düzenlediği mitingi polis ve jandarma engellemek istedi. Öğretmen Fehmi Yıldırım öldürüldü. Birçok öğretmen yaralandı. Gazioğlu'nun da aralarında bulunduğu 300'den fazla öğretmen gözaltına alındı.

■ TSİP İstanbul il örgütü, ile Beria Onger «eylem birliği» çerçevesindeki ilk ortak açıklamalarını yaptılar.

■ İmar ve İskân Bakanı bağımsız Ahmet Karaaslan istifa etti.

1 Ekim

■ Adana Emniyet Müdürü'nün cenaze töreni Ankara da yapıldı. Cenazeye katılmak isteyen ilericileri ve halkı, sıkıyönetim güçleri engellemek istedi. Çatışma çıktı. Yüze yakın ilerici gözaltına alındı.

■ BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen'in, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınması DSF'ye üye sendikalarca kınandı.

2 Ekim

■ Adana'da Pol-Der'li 21 polis gözaltında. Ayrıca 30 polis de açığa alındı.

■ AP'nin Kars senatör adayı Selim Dursunoğlu Kars'ın Göle ilçesinde öldürüldü.

3 Ekim

■ Öğretmenler, Fehmi Yıldırım'ın öldürülmesini kınamak için, yurt çapında bir günlük boykot uyguladılar. Diyarbakır başta olmak üzere çeşitli sıkıyönetim bölgelerinde tutuklamalar yapıldı.

■ Antalya 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 142. maddenin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu.

■ DİSK Genel yönetim kurulu, uzun tartışmalardan sonra, 14 Ekim seçimlerinde CHP ve ilerici-sosyalist partileri destekleme kararı aldı.

4 Ekim

■ Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen tahliye edildi.

■ MHP ile ilgili dosyalar elinde biriktiği halde işleme koymayan Cumhuriyet Baş savcısı Kâzım Akdoğan emekliye ayrıldı.

5 Ekim

■ Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat Türkiye'ye geldi ve FKÖ Bürosuna Filistin bayrağını çekti.

■ İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, bir kadın skandalı yüzünden istifa etmek zorunda kaldı.

6 Ekim

■ Beria Onger, TSİP İstanbul Örgütü ve Devrimci Demokratlar'ın, Şişli'de düzenledikleri eylem birliği mitingi yapıldı.

7 Ekim

■ Manisa'da TSİP ve Birlik Dayanışma»cılarca Eylem Birliği Mitingi düzenlendi.

■ Dünya Bankası «Kriz-den Büyümeye: Türkiye» başlıklı bir gizli rapor düzenledi.

... Ve Türkiye'nin 4. Beş Yıllık Plan'ı değiştirmesini istedi.

8 Ekim

■ Türkiye'deki ABD üslerinin geçici statüsü 3 ay uzatıldı.

9 Ekim

■ TKP ara seçimlerde İstanbul'da Beria Onger'i, Manisa, Balıkesir, Burdur ve Çanakkale'de TSİP, Edirne ve Ağrı'da CHP adaylarını desteklediğini açıkladı.

■ ABD' Kıbrıs'taki Agratur üssü'ne «Cruise» füzeleri yerleştirmeye hazırlanıyor.

10 Ekim

■ Mardin bağımsız milletvekili Nurettin Yılmaz'ın Mardin'de, seçimlerde TSİP ile Devrimci Demokratlar arasındaki eylem birliğini desteklediği açıklandı.

■ Dünya Bankası, Türkiye'nin kalkınma hızının sıfıra düşürülmesinde diretiyor.

12 Ekim

■ Anayasa Mahkemesi gündeminde bulunan 141-142 nin iptal istemlerini yine görüşmedi.

■ Adana MHP ilçe başkanı, Akın Özdemir'i öldürmeye azmettirmekten tutuklandı.

■ Erzurum-Kars illeri Sıkıyönetim Mahkemesi 142'-nin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurdu.

13 Ekim

■ İstanbul'da, Onger, TSİP, Devrimci Demokratlar Eylem Birliği Mitingi coşkulu ve kalabalık bir biçimde yapıldı.

Haftanın ardından

14 Ekim

■ Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme ve milletvekili ara seçimleri yapıldı. Sandığa gitme oranı beklenenden yüksek oldu.

15 Ekim

■ Cumhuriyet Başsavcılığına Fahrettin Kıyak seçildi.

■ Seçim sonuçları belli oldu: AP 33, CHP, 12, MSP 3 MHP 1 senatörlük kazandılar. 5 milletvekilliğinin tümünü AP aldı.

16 Ekim

■ Ortak yatırım için, ABD'den bir işadamları heyeti Türkiye'ye geldi.

■ Dünya Bankası heyeti ile DPT arasında görüş birliği sağlanamadı. Görüşmeler süresiz ertelendi.

■ Ecevit Hükümeti istifa etti. Ecevit, hükümeti Demirel'in kurmasının uygun olacağını söyledi.

17 Ekim

■ Adana'da, Emniyet Müdürü'nün öldürülmesinden sonra protesto eylemine katılan polislerden 6'sı tutuklandı. Tutuklulardan biri Pol-Der Adana şube başkanı.

■ CHP Ordu Milletvekili Günay Yalın istifa etti ve AP'ye geçti.

■ Türk-İş, CHP-AP koalisyonu, yada «geniş tabanlı hükümet» önerilerini benimsediğini açıkladı.

■ ABD Savunma Bakanı Yardımcısı William Perry «Savunma sanayii işbirliği görüşmeleri» için Ankara'ya geldi.

Bunalıma çözüm getiremezler

Seçim sonuçlarının, halkımızın sahte umutlara «hayır» dediğini ortaya koymasından sonra, Mecliste çoğunluğu kaybeden Ecevit hükümeti, istifasını Cumhurbaşkanı'na sundu. Ecevit, yeni Hükümeti Demirel'in kurmasının doğru olacağını da söyleyerek, topu Demirel'e attı ve Demirel'in uyguladığı yıpratma politikasını uygulamaya niyetlendiğini gösterdi.

Hükümetin istifasını izleyecek yeni formülün ne olacağı henüz belli değil. Ancak, hükümetin istifası «ara rejim» ve «geniş tabanlı hükümet» gibi parlamenter faşizm ve demokratik hakların askıya alınması niteliğindeki Hükümet formülleri tartışmalarını çok daha yoğun olarak gündeme getirdi. Antidemokratik ve baskıcı bir hükümet seçeneğini savunan tekelci çevrelerin umutları ve dayatmaları arttı. «Oy kaygısından uzak hükümet» formülleri açık açık savunulmaya başlandı.

Kurulacak hükümet, ister AP'nin başını çektiği gerici bir koalisyon, ister AP-CHP işbirliği, isterse de bir «ara rejim» göstermelik hükümeti olsun, burjuvazinin bunalıma çözüm getirmesinin olanaksızlığı ortada.

Bu bakımdan, bir gericilik ve baskı dönemi olması büyük olasılık olan önümüzdeki dönemde ilerici güçlere çok büyük görevler düşüyor. İşçi sınıfının öncüsünün vurguladığı gibi, baskıcı, zorba bir yönetimi geriletebilmenin böyle bir model hazırlıklarını boşa çıkarmanın yolu, soldaki güçlerin eylem birliğinden geçiyor.

Emperyalizm dayatıyor

Herkesin dikkatinin seçimlere döndürüldüğü bir dönemde, emperyalizmin Türkiye üzerindeki yeni düzenlemeleri ve baskıları pek göze çarpmadan geçiştirildi.

Soğuk savaş havasını diri tutma eğilimindeki ABD yönetimi, üsler konusunda Türkiye'yi zorlamaya başladı. Bu konuda kimi resmi, kimi gizli ziyaretler sonucunda, üslerin geçici statüsünün üç ay uzatılması kararlaştırıldı.

Çünkü, bundan sonra gelecek hükümetin ABD'ye geniş ve yeni ödünler vermesi bekleniyordu. Öte yandan ABD Savunma Bakanı Pery'nin «Savunma Sanayii İşbirliği» için görüşmeye gelmesi, aslında ABD emperyalizminin ve NATO'nun Türk ordusunu kendi denetimlerinde reorganize etme projelerinin bir parçasıydı.

Emperyalizmin askersel dayatmalarının yanısıra ekonomik konularda da Dünya Bankası'nın şantaj sınırında dolaşan pazarlıklarına tanık olundu. Dünya Bankası «Türkiye: Bunalımdan Büyümeye» başlıklı gizli bir rapor hazırladı ve bu raporda Türkiye'nin kalkınma hızını sıfıra indirmesini, kamu yatırımlarının tamamen kısılmasını ve parlamentodan geçerek yasalaşmış olan 4. Beş Yıllık Planı'nın değiştirilmesini istedi.

DPT uzmanları ile Dünya Bankası heyeti arasındaki görüşmeler sonuçlanmadı. Heyet, seçim sonuçlarını gördükten sonra yeniden dönmek üzere Türkiye'den ayrıldı. NATO kurmayları ise seçimlerden sonra «sıkıyönetim hükümeti» kurulmasını önerecek kadar yüzlerini açığa vurdular.

Emperyalist güçlere yeni «umutlar» veren önümüzdeki dönem emperyalizmle her alanda savaşımın yükseleceği ve mutlaka yükselmesi gereken bir dönem niteliği kazanıyor.

Yorum

Gücümüze ve yarınlara güven!

SEÇİM sonrasında Türkiye, yeni bir hükümet bunalımıyla karşıkarşıya. Aslında bu bunalım egemen güçlerin içinde çırpındıkları ve Türkiye halkını da içine ittikleri bunalımın bir yansımasından ibaret. Bunalımdan çıkış yolunu ise, emperyalizm ve işbirlikçi-tekelci burjuvazi baskıcı bir rejimde, açık faşizm olmasa bile benzeri formüllerde, ara rejimlerde, partiler üstü hükümetlerde görüyor.

SEÇİMLERİN, Türkiye'nin içinde kıvrandığı sorunlara hiçbir çözüm getiremeyeceği baştan belliydi ve defalarca dile getirilmişti. Aranan Hükümet formülleri sonunda, burjuvazi tarafından yeğlenecek formül ne olursa olsun, çözüm yolu olmayacağı yine ortada. Tek çözüm yolunu, gerçek çözüm yolunu ise, işçi sınıfının öncüsü çoktan gösterdi, gösteriyor. Bu yol sosyalizme açılan ileri demokratik düzendir. Bu çözümün gerçekleşebilmesi, tüm ulusal güçlerin cephe birliğine, işçi sınıfının öncü örgütünün daha da güçlendirilip, pekiştirilip, yığın bağlarının yaygınlaştırılmasına bağlıdır.

SEÇİMLER sonrasında, yeni hükümet formülleri arayışları içinde, emekçi halkın sırtına yeni yeni yükler yükleniyor. Dikkatlerin seçimlere döndürüldüğü, «ara rejim» tartışmalarının abartılarak sürdürüldüğü bir ortamda, emperyalizmin ve tekellerin saldırıları derinleşerek, büyüyerek yaygınlaşıyor. Son günlerde, «seçim havası» içinde, emperyalizm, «sessiz sedasız» Türkiye'deki konumlarını pekiştirme yolunda yeni adımlar attı. Üslerin faaliyetlerini düzenleyen anlaşmanın süresi bittiği halde üç ay daha uzatıldı. NATO'cuların biri gelip biri gitti. ABD silah tekellerinin çıkarına, sözde ortak savunma sanayii yatırımları adı altında projeler geliştirilmesinde adımlar atılmaya başlandı. Gölcük tersanesinin 6. filonun hizmetine açılması dayatmasını Türkiye şimdiden kabul etti bile. Dünya bankası hazırladığı son raporda da açıkça belirttiği gibi Türkiye'nin tarım sanayiine yönelmesini, özel sektörün (tekellerin) güçlendirilmesini, yabancı sermayeye kapıların daha da açılmasını, işçi ücretlerinin ve taban fiyatların dondurulmasını dayatıyor. AET'in baskıları da aynı yönde.

İŞBİRLİKÇİ - tekelci burjuvazi, kendi varlığını korumanın ve bunalımın yükünü emekçi halkın sırtına yıkmanın yolunu emperyalizmle daha da bütünleşmekte görüyor ve bu amaca daha iyi hizmet edebilecek hükümet formülünü çıkarmaya çalışıyor. CHP-AP işbirliği planı sökmezse, burjuvazinin borazanlarının, Toker'lerin, Arcayürek'lerin, Ilıcak'ların açıkça yazdıkları, Celal Bayar'ın açıkça söylediği gibi, Anayasa'yı ve seçim yasasını değiştirecek, parlamentoyu korur görünüp aslında süngü gücüne dayanacak çözümler planlıyor. Kısaca, seçimlerden sonra hükümetin istifasıyla ortaya çıkan bunalıma tekellerin getirmeye çalıştıkları çözüm, gerçek çıkış yoluyla, Türkiye halkını bunalımdan kurtaracak çözümle taban tabana zıttır.

BÖYLESİ gelişmeler karşısında önümüzdeki dönemde ilericiler, demokratlar, devrimciler, sosyalistler, komünistler için başlıca görev, faşizme, tekellere ve emperyalizme karşı eylem birliğini gerçekleştirebilmek, ulusal demokratik güçlerin cephesini kurabilmek için çalışmaktır. Günün gündemindeki acil sorun, bu güç ve cephe birliğidir. Çünkü olayların gelişmesine damgasını vuracak olanın burjuvazi mi, tekelciler mi, yoksa demokrasi güçleri mi olacağı sorusunun cevabı bu noktadadır. Gelişmelerde, tüm iplerin tekelcilerin, militaristliğin elinde olduğunu sanmak, sadece ve sadece pasifizme yol açacak derin bir yanılgıdır. Gelişmeleri asıl belirleyici güç, işçi sınıfı, emekçi sınıflar, demokrasi güçleri ve bunların birlikli savaşımıdır. Faşizm ve benzeri formüller geriletilebilir ve mutlaka geriletilebilmelidir. Bunun sorumluluğu tüm demokrasi güçlerine ve başta işçi sınıfının öncü örgütüne düşmektedir. Bu yüzden, baskıcı bir dönemin eşiğinde, yeni arayışlar içinde bulunan en geniş emekçi yığınların örgütlenmesi devrime kazanılması, günün acil görevi sol güçlerin eylem birliği sorunundan ayrılamaz. Birlik politikası, öncünün güçlendirilip pekiştirilmesi görevinden ayrı, onunla çelişen, onu gözardı eden bir politika olarak düşünülemez.

ÖNÜMÜZDE, belki de güç günler var. Ama bugün, düne göre çok daha deneyli, çok daha güçlü çok daha ileri bir noktadayız. Hepsinden daha önemlisi, elimizde işçi sınıfının pusulasını tutuyor ve ülkemizdeki somut durumu işçi sınıfının öncü örgütünün leninci politikası ışığında, doğru olarak değerlendirebiliyoruz. Bunlar, yenmek için, güçlükleri atlatabilmek için son derece önemli verilerdir. İşte bu yüzden, devrimciler, sosyalistler, komünistler, yarına güvenle, güçlükleri iyi bilerek ama üstesinden gelinebileceğine de güvenerek ve öyle bakıyorlar.

savaş yolu

TARİHSEL BİR BELGE TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in Komintern'in 1937 toplantısı delege kartı. Sağ köşedeki imza Dimitrof'un imzasıdır.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ.Bilen 77 yaşında

77. yıldönümünde İ.Bilen'e saygı

Savaş Yolu redaksiyonu, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in 77. doğum yıldönümünü saygı ve içtenlikle kutlar, tümüyle proletarya enternasyonalizmine ve Türkiye işçi sınıfına, Türkiye halkına adanmış bir hayatı 77. yılında saygıyla selamlar.

savaş yolu

TÜRKİYE Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in 77. yaşı 18 Ekim'de kutlandı. Dünyadaki çeşitli işçi sınıfı ve Komünist Partilerinden gelen mesajlar yanında, Türkiye işçi sınıfı, onun savaşerleri, Türkiyeli komünistler, İ. Bilen'in 77. doğum yıldönümünü kutladılar.

İ. Bilen'in 77. yıllık yaşamı, Türkiye Komünist Partisi'nin tarihiyle içiçe girmiş, Türkiye işçi sınıfının savaşımıyla bütünleşmiş, Proletarya Enternasyonalizmi ile yoğrulmuş savaşçı bir yaşamdır. O her zaman inançlı bir enternasyonalist, coşkulu bir devrimci, sağ ve sol oportünizme karşı yılmaz bir savaşçı oldu. Türkiye Komünist Partisi'nin bugün vardığı uluslararası saygınlıkta ve ulusal etkinlikte onun adı ve yeri büyüktür.

İ. Bilen, 18 Ekim 1902'de Rize'de doğdu. Ancak ailesi oranın yerlisi değildi. Babası deniz subayı-öğretmendi. İ. Bilen İstanbul'da büyüdü. Liseye giderken, akşamları motor makinist kurslarına devam etti. Daha sonra tersanede motor makine onarımı fabrikasına girdi. 1918'de İstanbul'a emperyalist işgal orduları girdiğinde, çalıştığı fabrikaya elkoyduklarında, emperyalist baskı ve sömürüyle ilk kez somut olarak yaşam içinde karşılaştı.

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, Türkiye'den gelen yayınları inceliyor.

İ. Bilen, 75 yıldönümünde Erich Honecker'den Karl Marx nişanını alıyor.

Çalıştığı fabrikada, Almanyada bulunmuş, burada Spartakist harekete katılmış daha sonra Türkiye.ye dönmüş birkaç komünist işçi vardı. Öte yandan İ. Bilen'in teyze oğlu «Baba Mehmet» diye tanınan Mehmet Aruz, 1919'da Mustafa Suphi tarafından İstanbul'a gönderilen bir komünist nüvenin başındaydı. Bu etki ve yakınlıklar, İ. Bilen'i komünistlere yaklaştırdı ve daha sonra Partiye girişinde etken oldu. Önce, bulunduğu semt ve fabrikadaki gençlik grubunun çalışmalarına aktif katıldı. 1920'lerde içinde bulunduğu gençlik grubunun başlıca görevi motorlarla Anadolu'ya silah kaçırmak, işgal ordularının Hindistan vs. sömürgelerden devşirilmiş askerleri arasında bildiri dağıtmak, partinin verdiği çeşitli görevleri yerine getirmekti. Bu görevler sırasında, 1920 yılının kışında, İ. Bilen Anadoluda Geyve boğazında bir çarpışmada yaralandı, İstanbul'a döndü.

Partiye girişi 1922 yılının Mart ayına rastlar. İ. Bilen'i üyeliğe TKP İstanbul örgütünün Haliç Komitesi aldı. Bundan sonra, tüm hayatı parti yaşamıyla içiçe gelişti. 77. yaşını tamamlayan İ. Bilen, dünya komünist hareketinin, işçi sınıfının enternasyonalist dayanışmasının ürünü olan çeşitli nişanlar kazanmış bulunuyor. Bulgaristan'ın en büyük nişanlarından «9 Eylül» nişanı, Sovyetler Birliği'nin «Halkların Dostluğu» ve 75. doğum yılında Demokratik Alman Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı ve Alman Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Erich Honecker'in verdiği «Karl Marx nişanı» bunların en önemlileri.

Türkiye işçi sınıfı, Türkiyeli komünistler, İ. Bilen'in 77. doğum yılını saygıyla kutlarlar.

Eylem Birliği politikasının doğruluğu bir kez daha görüldü

İSTANBUL Bağımsız Senatör adayı Beria Onger'in, seçimlere katılan ilerici, sosyalist partilere ve bağımsız adaylara gönderdiği eylem birliği çağrısına, sadece TSİP'ten ve dolaylı olarak TSİP'in seçimlere eylem birliğiyle gittiği Devrimci Demokratlardan olumlu yanıt geldi.

Seçim sonuçları ve seçim sonrasındaki gelişmeler, Eylem Birliği politikasının ve Eylem Birliği'ni mümkün olan en geniş boyutlarda sağlama savaşımının ilkeliliğini, doğruluğunu bir kez daha somutlarken, eylem birliğinden kaçanların eylem birliği düşmanı sağ ve sol oportünizmin politikalarının iflasını da belgeledi. Örneğin seçim kampanyası boyunca her türlü eylem birliğini reddettiği gibi, Türkiye'de solun tek temsilcisi olduğu havasını vermeye özen gösteren TİP seçimlere büyük beklentilerle girdiği halde, Türkiye çapında TSİP'in ancak yarısı kadar oy alabildi. Oy sayısı her türlü sağ oportünizm için temel gösterge olduğundan seçimlerde alınan kötü sonuç TİP örgütünü, önümüzdeki günlerde büyük ölçüde çalkalayacağa benziyor. Ancak tabandan yükselen tepki, olumlu gelişmelerin ve sekter konumların bırakılmasının başlangıcı da olabilir.

Eylem birliğinin kalıcı ve sağlam temelli olmasında önemli adımlar atıldı

Yine, Eylem Birliği'ne yanaşmak bir yana, uzatılan eli, devrimcilikle uzaktan yakından ilişkisi olmayan bir tavırla iten sol oportünizm de, yer yer gösterdiği adaylarının aldığı oylarla, yığınlar içinde var olmadığını bir kez daha kanıtlarken, en önemlisi, seçim kampanyasında sesini duyurmayı, yığınlara gidebilmeyi, ajitasyon-propaganda-örgütlenme çalışması yürütebilmeyi de beceremedi.

Şimdi sorun, önümüzdeki güç ve baskıcı olacağı şimdiden belli bir dönemde, tüm sol güçlerin, emperyalizme, tekelci dayatmalara, faşist tehdide karşı, bunları geriletebilmek ve baraj olabilmek için eylem birliğini geliştirmek, güçlendirmek, yaygınlaştırmaktır. Olumlu örnekler önümüzde duruyor. Eylem birliğini reddeden politikaların geçersizliği ve yanlışlığı da bir kez daha kanıtlanmış bulunuyor. Tarihsel sorumlulukları tüm güçlüklere karşın yüklenmenin zamanı dır.

EYLEM BİRLİĞİNİ YADSIYANLAR

İŞÇİ sınıfının birlik cephesi düşüncesini Marx-Engels ortaya koydu. Vladimir İlyiç Lenin geliştirdi. Lenin, Sosyal Demokrat partilere oportünizmin egemen olması gerçeğini, bu partileri, burjuva işçi partileri diye tanımlayarak belirtti. Ama milyonlarca işçinin bu partilere bağımlı olduğu gerçeğini de her zaman göz önünde tuttu. Lenin, değişik proleter gruplarla işçilerin ve küçük üreticilerin değişik partileriyle anlaşmalara ve uzlaşmalara varmak gerekir diyor. Komintern Yürütme Kurulu daha 1921'de İşçi Birlik Cephesi üzerine tezi onayladı. 1935 yılında toplanan Komintern 7. kongresi, İşçi Birlik Cephesi politikasını geliştirdi. 1957, 1960 ve 1969 danışma toplantıları, işte bu leninci çizgiyi yansıtıyor. Başta SBKP olmak üzere, aralarında TKP'nin de onurla yer aldığı bütün enternasyonalist partiler, işçi sınıfının eylem birliği yolunda aralıksız çaba harcıyor.

Son günlerde, burjuva propaganda aygıtının en gerici kesimlerince, bir küçük burjuva aydın grubunun, TKP içinde ayrı kanat olduğu görüşü yayılmak isteniyor. Sözkonusu grupçuğun, TKP ile hiçbir ilgisi olmayan İşçinin Sesi gazetesinin, partimizin politikasına karşı saldırıları burjuva basınında da gürültülü bir yankı buluyor. Bu grupçuğun TKP'ye karşı saldırılarının önemli bir yönü nedir? Bunlar, birinci olarak, başta SBKP olmak üzere, komünist hareketin, sosyalist, sosyal demokrat partilerle ilgili çözümlemelerine, buradan çıkan politik sonuçlara karşı «sol» oportünist, sekter konumlardan eleştiri yöneltiyor. İkinci olarak da TKP'nin UDC ve özellikle sosyalist partilerle eylem birliği politikasına aynı konumlardan karşı çıkıyor. Sol oportünizm, «sosyal demokrat partiler işçi sınıfının partisi midirler» diye soruyor. Bu soru bütünüyle uluslararası komünist harekete karşı yöneltilmiştir. Neyi tartışmak istiyorlar? Sağ sosyal demokrat yöneticilerin işçi sınıfını, devlet-tekelci kapitalizmine entegre etme çabalarını mı, hıyanetlerini mi? Bunların antikomünizmi ve sosyalizm amacından vazgeçmiş olduklarını mı? Hayır. Çünkü bunlar, komünistlerin üzerine basa basa belirttikleri gerçeklerdir. Öyleyse tartışmak istedikleri nedir?

Bunlar, gerçekte sosyalist ve sosyal demokrat partilerle işçi sınıfının birliği perspektifi taşıyan eylembirliği politikasını yadsımaya yelteniyorlar. «Sol» oportünistlerin burjuvazinin yarım yüzyıllık partisi CHP'yi tümüyle sosyal demokrat parti saymaları da, komünistlerin sosyal demokratlarla, Komünist ve İşçi Partilerinin 1969 Moskova Toplantısının bildirisinde de belirtildiği gibi, «bugün için ileri demokrasi, gelecekte sosyalizm için işbirliği» politikasına saldırabilmek içindir. Genellikle işçi hareketindeki reformist akımı temsil eden sosyal demokrat partileri, oportünist reformist tutumda olan işçi partileri olarak tanımlamak yerine, bu partiler, belirli işçi yığınlarından da oy alan burjuvazinin partileri olarak tanımlanınca, sosyalist, sosyal demokrat partilerle ileri demokrasi için, hele sosyalizm için eylem birliğinden söz edilemez. Düpedüz burjuvazinin partisiyle sosyalizm için işbirliği, sosyal demokratizmin ta kendisidir. Bu sol oportünist grupçuk, sosyalist, sosyal demokrat partilerle eylembirliği politikası izleyen tüm komünist partilerini sosyal demokratlaşmakla lekelemeye hazırlanmaktadır. Bunlar daha şimdiden, komünistlere «sosyal demokrasiyi aklama» çamurunu atıyorlar. Ponamaryof, sağcı oportünist doğmatikleri eleştiren, «Marksizm-Leninizm: Canlı ve Etkin Öğreti» yapıtında, SBKP'nin ilk kez tartışma alanına getirdiği yeni idelerin arasında, barış, toplumsal ilerleme sosyalizm savaşında, sosyalist, sosyal demokrat partilerle eylembirliği yapma düşüncesini de özellikle sayıyor. İşçi hareketindeki bölünmelerle sosyal demokrat akımla ilgili bu çözümlemeleri savunmak, dünya komünist hareketinin devrimci konumlarını sağ ve «sol» oportünizme karşı savunmak demektir.

TKP'nin yakın tarihi ve bugünü, birbirinden ayrılmayan, partinin bağımsızlığı ve eylembirliği ilkelerinden sağa ve sola doğru sapmalara karşı savaşlarla belirlenir. TKP, 1973 atılımıyla, partiyi, legal, sosyalist akımı içinde eritme çizgisini yenilgiye uğrattı. Partinin bağımsızlığı ilkesinden her oportünistçe ayrılış, gerçekte komünist-sosyalist eylembirliğine de zarar verir. TKP geçmişteki yanlışları üstün bir çabayla alt etti. Hem legalizme hem de goşizme ağır darbeler indirildi. Bütün bu savaşlar içinde partimizin tümüyle doğru olan politikasının uygulanması sırasında pratikte yer yer yanlışlarda olmadı değil. İlkesel ideolojik savaş ve partinin bağımsızlığı ile eylembirliğini birbirinden ayırma, birbirinin karşısına koyma eğilimine karşı parti organları sürekli uyardı. Parti Konya konferansında Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, işçi birliğini savundu ve «partimiz TİP ile, TSİP ile savaş ortaklığı kurmak olanaklarını, yollarını arıyor» dedi. Ama Bilen, konferansta, legalist eğilimlerin de yolunu tıkadı. «Burjuvazi, gericilik, bize değil özgürlük nefes, su bile vermez» dedi. Merkez Komitesi Plenumunda okunan raporda da, legalite sorunun salt parlamento içi hesaplara dayandıran görüşlere karşı, sorunun herşeyden önce, partimizin sıralarını daha da güçlendirmek, bağlaşıklık ve yığın savaşını güçlendirmek olduğu gösterildi. Bu Leninci doğrultu bugün de partimize eylembirliği sorununda ışık tutuyor. Eylem birliği sorununda söz konusu küçükburjuva grup, kafa karışıklığı yaratmaya çalışıyor. Partimizin Leninci doğrultusunu çarpıtıyor. Ortaya, «eylem mi eylem birliğini, eylem birliği mi eylemi doğurur» türünden sorular atıyor. Dahası, bir yandan TKP'nin politikasını karalıyor, öte yandan da, «ideolojik savaş» kalkanı arkasında eylembirliğine karşı çıkıyor.

Birlik, TKP'nin TİP'e TSİP'e karşı her alanda savaşıyla olur, demeye getiriyor. Bunlar sapık görüşlerdir. Eylem alanında da örgütsel alanda da bölücülüğü kışkırtma çizgisidir bu. Açıktır ki partimiz en geniş yığınları, onların en güncel temelinde atıldıkları savaşlar, eylemler içinde örgütlüyor, birleştiriyor. TKP'nin karşısına eylembirlik taslayan herkes gülünç olur. Ama TKP, eylembirliğinin gerçekleştiği her durumda, savaşımın çok daha güçlü olduğunu söylüyor. Önümüzde, böylesi güçlü yığınsal eylemlerin koşulunu yaratmak, eylembirliğini gerçekleştirmek, somut olarak faşizm tehlikesini, askersel bir devirme girişimini önleyebilmenin koşullarını yaratmakla bağlanıyor.

İkincisi, işçi sınıfının birliği ancak Marksizm-Leninizm temelinde gerçekleşebilir ve Türkiye'de işçi sınıfının biricik Marksçı-Leninci partisi TKP'dir. Nedir ki kapitalizm koşullarında işçi sınıfını bölen etkenleri kökten yok etmek olanaksızdır. Lenin, «bu etmenler olmasaydı kapitalizm kapitalizm olmazdı» diyor.

İşçi sınıfının devrimci temelde birliğinin leninci anlayışı, eylem birliğiyle çelişmez. İşçi sınıfının devrimci temelde birliğine giden yol, eylembirliği politikasıdır. Bugün sosyalist partilerle eylembirliği politikası izlemekle TKP'yi güçlendirmek birbirini dışlamaz. Tersine, bunların arasında kopmaz diyalektik bağ vardır. TKP'yi güçlendirmek, eylembirliğinin zorunlu vazgeçilmez koşuludur. Bu, bir başka deyişle, eylembirliğiyle ilkesel ideolojik savaş arasındaki bağıntı sorunudur.

Üçüncüsü, işçi sınıfının eylem birliği yalnızca TİP'ye TSİP'le eylembirliğine indirgenemez. Ama ilk planda bu partileri kapsar. Bilindiği gibi TKP'nin, söz konusu partilerle arasında görüş ayrılıkları vardır. Bu partilerin kimi yöneticilerinin ön yargılı tutumları da işçi sınıfının bilinçli kesimleri arasında bölünmelere yol açan bir neden oluyor. Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı, sosyo-politik durum, devrimin stratejisini, proletarya diktatörlüğü, devrimin yolu, işçi sınıfının bağlaşıkları, ulusal sorun, örgütlenme sorunu gibi birçok temel sorunlarda TKP, Marksizm-Leninizmi ülke koşullarına, yaratıcı bir biçimde uyguluyor, sosyalist partilerle aynı konumları paylaşmıyor. Bu partilerin ayrı konumları kuşkusuz, günümüzde, işçi sınıfının birliği önünde engeldir. Ancak kimi ortak çıkarlar, amaçlar temelinde yapılacak eylembirliği önünde engel değildir. Üstelik komünistler, sosyalist partilerdeki olumlu eğilimleri gözden uzak tutmuyorlar. Bu partiler, antiemperyalist, antitekelci, antifaşist hedefler için savaşıyorlar. Sosyalizmi uzak amaç olarak benimsiyorlar. Türkiye işçi hareketinde proletarya enternasyonalizmi ülkülerinin ve Marksçı-Leninci düşüncelerin sosyalist partileri etkilediğine göz yummak doğru olmaz. Bu sürecin çelişkili bir karakter taşıdığı açıktır. Sosyalist akımda oportünist ve devrimci eğilimlerin çarpışmasında kimin üstün geleceği, bizim partimizin de bu partilerle ilgili politikasından ayrı olarak yanıtlanamaz.

TKP'nin politikası, ardışıl bir eylembirliği çizgisi izlemekte ve bu partilerin ideolojik, politik yanlışlarını ilkesel düzeyde aralıksız eleştirmektir. Bu politikayı daha büyük bir yetkinlikle uygulamak görevi gündemde duruyor.

ATILIM'ın 1 EKİM Tarihli Sayısından Alınmıştır.

Yeni dönem; sendikal savaşımda, yeni biçim ve yöntemler gerektiriyor

14 Ekim ara seçimleri sonuçlandı. «Kendi dışındaki güçlerle antifaşist, antitekel sol» diye tanımladığı sol güç ve eylem birliğini reddeden sağ kanat yönetimindeki CHP'nin, ağır yenilgisiyle sonuçlanan seçimler, antifaşist, antitekel güçlerin eylem birliğinde önemli ilk adımların atıldığı ve bunun somut sonuçlarının alındığı bir platform oldu.

Seçimler ve sonuçları, politik ve ekonomik bunalımın çözümlenmesine olumlu yönden herhangi bir katkıda bulunmadı. Tersine mevcut bunalımın derinleşeceğinin belirtileri daha da açık bir biçimde ortaya çıktı. Yaklaşık yarım milyon işçi, diğer bir anlatımla ülkedeki sendikalı işçilerin tümünün üçte biri toplusözleşme masasına işte bu koşullarda oturuyor.

Günümüzde toplusözleşmelere ilgi duyan sadece işçiler değil. Toplusözleşmeler, artık küçük esnaftan köylüsüne, sendikalaşma ve toplusözleşme hakkı olmayan memurlardan teknik elemanlara kadar tüm çalışanların artan ilgisini çekiyor. Toplusözleşmeler, aynı zamanda, sadece fabrikasında sözleşme yapılacak tek tek kapitalistleri değil, kapitalist sistemin tüm kuruluşlarını doğrudan ilgilendiriyor. İMF'nin Türkiye için gizli raporlarında toplusözleşmelerin ayrı bir bölümde ele alınması ve özellikle bu dönemde yapılacak toplusözleşmeleri vurgulaması bir rastlantı değil.

Toplusözleşmelerin artan önemi, ekonomik taleplerin tekelci devlet kapitalizmi koşullarında kazandığı siyasal içerik nedeniyledir.

Toplusözleşmeler artık, teke tek kapitalistlerle, ya da kapitalist hükümetlerle yapılan ücret pazarlığı değil, kapitalizm ve onun sonuçlarından hesap sorma biçimine dönüşmektedir.

Bu dönemde yapılacak toplusözleşmelerin önemini artıran diğer bir nokta ise, sendikal harekete reformist bir anlayışı egemen kılma çabalarının bir sonucu olan «Toplumsal anlaşmanın» kapsamına giren KİT'lerdeki sözleşmelerin yenilenecek olmasıdır.

Sadece ülkemizde değil, tüm kapitalist dünyada, tekellerin sendikal harekette reformist anlayışı egemen kılmak, bu yolda ekonomik mücadeleyi sınıf temellerinden soyutlayarak siyasal mücadeleyi güçsüzleştirmek için giriştiği çabalarını, yoğunlaştırdığı, buna karşı direnen sınıf sendikalarına saldırılarını arttırdığı bir dönemde, ekonomik savaşımın ve somut olarak toplusözleşmelerin teorik çerçevesini çizmek, yönlenmesi gereken hedeflerini belirlemek özel bir önem taşıyor.

Ekonomik ve siyasal savaşımın diyalektik bütünlüğünü, içiçeliğini bu teorik doğruyu, sendikal hareketin pratiğine tam olarak yansıtabilmek ve sendikal hareketin pratiğinden teorik çıkarımlar yapmak zorunlu bir görevdir.

TOPLUSÖZLEŞMELERİN YAPISINI BELİRLEYEN ANA ÖĞELER

Üretim ilişkileri mülkiyet ilişkilerine dayanır. Farklı mülkiyet biçimleri aynı ülkede bile farklı üretim ilişkileri ortaya çıkarır ve her üretim ilişkisi türünün kendine özgü bir işçi-işveren ilişkileri sistemi vardır. İşçi işveren ilişkileri üretim ilişkilerinin ana bölümlerinden biridir ve üretim ilişkilerinin temel niteliklerine uyum gösterir.

Üretim araçlarının özel mülkiyeti durumunda üretim ilişkileri (dolayısıyla işçi-işveren ilişkileri) zora, sömürüye, baskı ve bağımlılığa dayanır. Toplusözleşmelerin yapım ve yürütümü de bu ortamın koşullarında gerçekleşir.

Kapitalist ülkelerde, tarihsel gelişim içinde, ya da aynı anda değişik mülkiyet biçimleri görülür. Bu nedenle her dönemde ve her farklı mülkiyet biçiminde toplusözleşmeler değişik yapı, öz ve içeriğe sahip olurlar.

Tekelleşme öncesi kapitalist toplumda toplusözleşmenin etkinliği ve yöntemleri, tekelleşmenin hız kazandığı dönemlere oranla derinlemesine bir değişiklik gösterir.

Bu değişikliği kapitalizmin gelişme sürecini incelerken açık bir biçimde görme olanağı vardır.

İşçi-işveren ilişkilerinin yazılı bir biçimde düzenlenmediği kapitalist olmayan küçük mülkiyetten bireysel kapitalist mülkiyete girişte bu ilişkilerin yazılı bir biçimde düzenlenmesi olanağı doğmuş, toplusözleşme düzeninin oturması ise ancak bireysel kapitalistleri birleştiren şahıs şirketleri (kollektif, komandit) döneminde mümkün olmuştur.

Şahıs şirketleri döneminde, bu mülkiyet biçiminde, rekabetin etkinliği ve firmaların birbirleri ile hammadde, üretim ve fiyat açısından bağımlılığının, tekelci mülkiyet dönemine oranla azlığı, bu şirketlerle işverenin bağımsız bir hareket olma olanağının doğmasına fırsat veriyordu.

Bu ise toplusözleşmelerin işyeri, işyeri, birbirinden bağımsız olarak bağıtlanmasına yetiyor ve olumlu sonuç, o işyerinde çalışan işçilerin o linçli savaşımının sonucu oluyordu.

Türkiye'de genel olarak 1965-1971 dönemini kapsayan bu ilişkiler 1971 sonrasında değişme sürecine girdi. Değişikliğin temel nedeni tekelleşme sürecinin bu tarihten sonra hızlı bir ivme kazanması ve tekelleşmenin kendine uygun hukuksal-yapısal biçimlere (Anonim Şirket, Holding) geçişi oldu. Tekelci sermayenin ekonominin her alanında egemen olması, onun siyasal etkinliğini artırırken diğer yandan, tek, tek kapitalistlerin bağımsız karar verme olanaklarını yok ediyordu. Bu durum küçük ve orta işletmelerin sadece yatırım mamullerinin fiyatı ve satış olanaklarına yansımakla kalmıyor, toplusözleşmelerdeki konumunu da doğrudan etkiliyordu. Bunun en canlı örneği Maden-İş Sendikası'nın 30 Mayıs 1977'de başlattığı grevler sonrası, bağımsız olarak toplusözleşme yapmak isteğinde bulunan işletmelere karşı MESS'in uyguladığı baskı, toplusözleşme yaptırmama yolundaki baskı ve bunun bu işletmeler açısından etkin sonuçlarıdır.

Kısacası, tekelci dönemde toplusözleşme masalarında dile getirilen her talep, siyasal içerik kazanmakta ve bu talep uğrundaki savaşım, sistemin doğrudan kendisine yönelmektedir.

TOPLUSÖZLEŞME SAVAŞIMININ YENİ GEREKLERİ

Bundan çıkarılacak sonuç, bu dönemde, toplusözleşme savaşımının içerik ve yapı olarak, değişime uğraması gerekliliği ve savaşım biçim ve yöntemlerinin bu duruma uygun yeni biçim ve boyutlar alması zorunluluğudur.

İşçi sınıfının uluslararası öğretisi Marksizm-Leninizm, savaşım taktiklerinin herhangi bir hareket, bir eylem biçimine bağımlı kılınamayacağını, hangi koşullar altında olursa olsun herhangi bir hareket, bir eylem biçiminin mutlaklaştırılmaması gerektiğini öğretir. Savaşım biçimlerinde çabuk ve ani değişiklikler yapmayı hayatın bizzat kendisi zorunlu kılar.

Bu doğruları 30 Mayıs 1977 grevlerinin pratiğinde çok iyi kavrayan ve bunları hayata geçirmede adım atan ilk sendika Maden-İş olmuştur.

Bugünkü koşullarda savaşımın temel niteliğinin «savaşımı yığınların savaşımı» yapmak olduğu gerçeğinden kalkınarak öncelikle üye tabanını bu mücadeleye aktif olarak katacak örgütlenme modeli geliştirilmiş ve yoğun eğitim çalışmaları desteğinde toplusözleşme komiteleri kurularak, hayata geçirilmiştir. Maden-İş 30 bin işçi adına MESS ile toplusözleşme masasına oturacağı şu günlerde, bu komitelerde görev alan 4 bini aşkın militan kadrosunun bilinçli desteği ile daha da güçlüdür.

MADEN - İŞ'İN VERDİĞİ ÖRNEK

Maden-İş ve sınıf sendikaları, yeni koşulların gerekli kıldığı örgütlenme biçimlerini kurar ve bu koşullarda savaşımın hedeflerinin ne olması ve kime yönelmesi gerektiğini saptarken, birtakım mini-sendikalar, kapitalizmin ekonomik ve sosyal anarşi burgacından kurtulmayı hayal ederek «ilkel komünal toplumu altın çağ diye nitelendiren» savaşım kaçakları gibi, tekelci dönem öncesi işçi-işveren ilişkilerindeki rahatlığı aramaktalar. Bunların Maden-İş'in örgütlenme ve savaşım yöntemlerini kavramamaları kadar, eninde sonunda yenik düşmeleri de doğaldır.

Sendika içi demokrasi sınırlarının daha da güçlenmesine olanak veren, sendikal harekete bu konuda mutlaka yararlanması gerekli gelişkin bir örgütlenme modeli sunan Maden-İş'i, bugün toplusözleşme komiteleri biçiminde örgütlenme aracılığıyla daha da güçlü kılan, komitelerin sadece biçim açısından kuruluşu değil, bu komitelerin işlevidir. Komiteler, uğrunda savaşım verilmesi gerekli taleplerin neler olması gerektiğinin tespitine doğrudan katılmışlardır.

Sendika içi demokrasinin genişlemesi ise, yığınların savaşıma daha aktif olarak katılmasına olanak verecektir.

Maden-İş'in toplusözleşme döneminde, toplusözleşme komiteleri aracılığıyla örgütlenme biçimi işte tastamam bunu sağlamıştır. Ama, bir yandan goşist çizgiler, serüvenciler, öte yandan kimi sosyalist partiler ve sözcüleri, tüm bunları kavramamakta, gerçeği kavramış olsalar dahi dar politik hesaplarla, koşulların gerektirdiği bu yeni biçimlere yeni örgütlenmelere gitme çabalarını karalama kampanyasına girişmektedirler.

Savaşımın yığınsallığı bir sendika için sadece kendi üyelerinin tümüyle örgütlenmesi ve savaşıma aktif olarak katılmasına indirgenemez. Sendikal talepler için savaşım bu taleplerin karşısına dikilen tekellere karşı da ortak bir savaşım vermekle olanaklıdır. Bunun da yolu ise tüm antitekel güçlerin eylem birliğinden geçer.

Eylem birliği tekellere karşı ortak taleplerin tespitini zorunlu kılıyor.

Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu'nun, yeni dönem toplusözleşme stratejisi, eylem birliği ve temel talepleri çeren bildirisi, bu konuda üzerinde ayrıca tartışmaya gerek kalmayacak kadar açıktır.

Bu temel talepler; haftalık çalışma süresinin düşürülmesi, yıllık ücretli izin sürelerinin artırılması, yoğunlaşan tensikat ve işten çıkarmalara karşı iş güvencesi, sağlıksız ve geri çalışma koşullarının düzeltilmesine yönelik olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri, genç emeğin korunmasına ve ilerici kadın hareketinde belgi haline gelen kadın sorunlarının çözümüne yönelik talepler ve satınalma gücünü korumaya ve geliştirmeye yönelik ücret artışı talepleri, toplusözleşme savaşımı döneminin olduğu kadar eylem birliğinin maddi temellerini oluşturuyor.

500 bin işçinin toplusözleşmelerde tekellerin ve gerici siyasal iktidarların saldırılarına karşı başarısı, bir yönüyle de eylem birliğine bağlı.

Sınıf sendikaları her konuda olduğu gibi bu konuda da öncülüğü yapıyor. Ve DİSK'e, Türk-İş'e bağlı ya da bağımsız sendikaları işçi sınıfının temel talepleri doğrultusunda koşulsuz olarak eylem birliğine çağırıyor.

● Moskova Çocuk Konferansı'nın amblemi

Sosyalizmin en büyük kazanımlarından biri, cocuklara verilen önemdir

● Moskova'da toplanan Çocuk Konferansı'ndan bir an.

● En «gelişmiş» kapitalist ülkelerden Federal Almanya'da yaramaz çocukların terbiyesi. Çocuklar hayvanlar gibi kafeslere kapatılıyor.

● Dünya Çocuk Yılı'nda çocukların yüzde 80'i yoksulluk ve sefalet içinde yaşıyor

Dünya Çocuk Yılı neredeyse sona erecek. Ama dünyada, tüm çocukların yüzde 80'i, hâlâ yoksulluk veya sefalet koşullarında yaşıyor. 900 milyon çocuk, yeterli beslenemiyor, doymuyor, veya tamamen aç. 250 binden fazla çocuk okul yüzü görmemiş durumda ve göremeyecek. Kapitalist dünyada 6-14 yaş arasında yüz milyon çocuk, tam okul çağındayken çalışmak zorunda bırakılıyor. Bunların 52 milyonu endüstride ve tarımda; 41 milyonu aile işletmelerinde çalışıyor. 7 milyonu ise, nerede ne bulursa o işi yaparak, nerede ne bulursa yiyerek yaşıyor. Bunlar Uluslararası Çalışma Örgütünün son resmi istatistikleri...

Dünya Çocuk Yılı sona ererken, sadece sosyalist ülkeler Dünya Çocuk Yılının programını gerçekleştirebilmiş olmanın, sınıfsız bir toplumda, sadece çocukları «ayrıcalıklı sınıf» kılabilmiş olmanın, çocukların tüm sorunlarına en iyi cevap verebilmiş olmanın onurunu taşıyorlar. Geçtiğimiz günlerde, 7-11 Eylül tarihleri arasında Moskova'da, Dünya Çocuk Yılı için düzenlenen Dünya Çocuk Konferansına Türkiye'den de bir heyet katıldı. Katılanlar arasında Dünya Çocuk Yılı Türkiye Komitesi üyesi Reha İsvan, İlerici Kadınlar Derneği Genel Sekreteri Zülal Kılıç ve davetli olarak TİP Genel Başkanı Behice Boran da vardı.

Konferans, çocuk sorunlarının dünyanın dört bir yanından gelmiş delegeler tarafından tartışıldığı çok önemli bir platform oldu. Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Başkanı Freda Bronw'un başkanlığa oy birliği ile seçildiği konferansta, dünya çocuklarıyla ilgili tüm veriler ve sorunlar sergilendi. Konferansın, çocuk sorununu, her türlü önceliği çocuklara vererek çözümlemiş olan ve bu konuda Lenin'in **«en iyi neyimiz varsa çocuklarındır»** ilkesini en erken ve en yetkin biçimde hayata geçirmiş bulunan Sovyetler Birliği'nde toplanması ayrı bir önem taşıyordu. Konferansa katılanlar, Sovyetler Birliği'nde kreşleri, yuvaları, okulları, çocuk spor ve kültür merkezlerini, çocuklara özgü, sanat etkinliklerini izleme olanağı buldular ve herşeyin ne kadar mükemmel olduğunu görerek, sosyalizmin çocuklara, dolayısıyla da kadınlara ve analara neler kazandırdığını, somut örneklerle kavradılar.

İKİ DÜNYANIN ÇOCUKLARI

Dünyada 1 milyar 600 bin çocuk yaşıyor. Bu, dünya nüfusunun yüzde 36'sı demektir. Bu çocuklar 3 bin farklı dil konuşuyorlar, yani 3 bin ayrı halkın çocukları... 20 yıl önce Birleşmiş Milletlerde kabul edilen Çocuk Hakları Bildirgesi'ne göre, bu çocukların tümünün ırk, deri rengi, din, dil ve cinsiyet farkı gözetilmeksizin, heryerde aynı oranda şefkate, yeterli beslenmeye, sağlık hizmetlerine, eğitime ve eğlenmeye hakları var. Ama bu hakları sadece sosyalist ülkelerde elde etmiş durumdalar. Dünyanın diğer bölümlerinde, en «ileri» denilen kapitalist ülkeler dahil, çocukların büyük çoğunluğu aç, eğitimsiz sağlıksız kalmaya, okul çağında çalışmaya, hatta kimi bölgelerde açlıktan ölmeye mahkûmlar.

Her yıl dünyaya 100 milyon çocuk geliyor. Ama her beş yeni doğmuş çocuktan biri 5 yaşına gelmeden ölüyor.

«Gelişmiş» denilen kapitalist ülkelerde de durum hiç de sanıldığı gibi «iyi» değil. Muazzam silahlanma harcamaları yapan bu ülkeler, çocuklara yönelik sosyal hizmetlerde geri kalıyorlar. Hele bu ülkelerdeki ulusal azınlık çocuklarının, örnegin ABD'de zenci çocukların durumu içler acısı. Kapitalist dünyanın en zengin ülkesinde, ABD'de, çocukların yüzde 40'ı öldürücü temel hastalıklara karşı aşılanmamış durumdalar. Federal Almanya'da, 1 milyona yakın çocuk, ana babalarıyla, evsiz, yersiz, yurtsuz, gece barınaklarında barınıyorlar. 750 bin'inin bir yatakcıkları bile yok. İtalya'da 15 yaşın altında 600 bin çocuk günde 10-12 saat arasında çalışıyor ve son derece düşük ücretler alıyorlar. 1964 - 1974 yılları arasında 5-14 yaş arası çocuk intiharları iki katına çıktı.

Geri kalmış veya gelişmekte olan ülkeler arasında, emperyalizme bağımlı olanlarda, ırk ayrımının bulunduğu yerlerde, gerici diktatörlüklerle yönetilen ülkelerde çocukların durumu, kuşkusuz bundan çok daha kötü. Birkaç örnek alalım: Güney Afrika'da, Transkei'de bin çocuktan 216'sı ölüyor. Johannesburg'da bu sayı kara derili çocuklarda 1000'de 95 iken, beyazlar arasında, sadece binde 6.

Savaşın sürdüğü bölgelerde, savaş herşeyden önce çocukları etkiliyor. Sadece Lübnan'da savaş 5 bin yetim bıraktı. Vietnam'da bir milyon yetim sayıldı. Binlerce çocuk napalm bombalarıyla yandılar. 270 bin Filistinli ve Arap çocuk göçmen kamplarında, sefalet içinde yaşıyor.

Orta Afrika'da Bangui'de, Bokassa'nın yüzlerce çocuk öldürttüğü ortaya çıktı ve Bokassa, bu olaydan sonra emperyalist dostları tarafından bile terkedildi ve düştü. Ama Uluslararası Af Örgütü, «Canavar»ın sadece Bokassa olmadığını ortaya koyan bir rapor yayınladı. Uluslararası Af Örgütü yetkililerinin, «bu güne kadar yayınladığımız en korkunç rapor» dedikleri belgede, bir korku filmini andıran şeyler anlatılıyor. Özellikle gerici diktatörlüklerle yönetilen Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde, çocuklara ana-babalarının gözleri önünde işkence yapılması veya ana-babalarına işkence yapılırken seyrettirmek; çocukları «siyasal rehin» olarak tutuklamak, hapishane köşelerinde süründürmek sık rastlanan olaylardan. Haiti'de 1969'da 11 yaşında «tutuklanan» bir küçük kızdan hâlâ haber yok. Eğer yaşıyorsa şimdi 21 yaşında olmalı. Salvador'da, yakınlarda, bir papazın din derslerine katılan 12-19 yaş arası on iki çocuğu hükümet güçleri tutukladı ve papazı öldürdüler. Arjantin'de siyasal baskı amaçlı çocuk kaçırmalar rekor düzeyde. Son olarak 20 günlük bir bebek, hükümet, daha doğrusu cunta tarafından kaçırıldı. Ne olduğu bilinmiyor. Yine Arjantin'de beş saat süren elektrik işkencesi sırasında, elleri, ayakları bağlı olarak doğuran ve son ana kadar [illegible] bir tıbbi müdahale[illegible] genç kadın ve bebeği, [illegible] ay sonra serbest bırakıldı[illegible]. Uluslararası Af Örgütü, bu genç kadınla bizzat görüştü. İnanılmaz işkenceyi ağzından dinledi.

Örnekler uzatılabilir ve Afrika'ya, Asya'ya da yansıtılabilir. Ama çocukların «ileri» kapitalist ülkelerde işkence görmedikleri sanılmasın. Çocuklarını iskemlelerine bağlayan ana-babalar; hapishanelere analarıyla girip oralarda yıllar geçiren çocuklar; ıslahanelerde veya yetimhanelerde işkence edilen çocuklar ve benzerleri...

Emperyalist-kapitalist dünyada, emperyalizmin sömürdüğü bölgelerde durum buyken, sosyalist ülkelerde gözlenen, çocuğun, herşeyin önüne geçtiği, her olanaktan, «en iyi»den yararlandığı, analık ve çocuk sorunlarının öncelikle çözümlenen sorunlar olduğudur.

ÇÖZÜM YOK MU?

Peki tüm dünyada sorunu çözmenin olanakları yok mu? Var kuşkusuz. Dünyada her yıl, en az 400 milyar dolar silahlanmaya harcanıyor. Oysa 400 milyar, dünyanın tüm aç ve kötü beslenen çocuklarını büyüyene kadar besleyebilmek için bol bol yeterli. Bir tek modern tank 520 okul sınıfının yapımına yeter de artar bile. Bir F-14 avcı uçağı yerine 9 okul yapılabilir. Bir tek atom denizaltısı 16 milyon çocuğun bir yıllık eğitiminin örgütlenmesi demek.

Öte yandan, insan haklarının çiğnendiği baskı düzenlerinden çocuk haklarına saygı beklenemez kuşkusuz. Ama bu konuda bile bazı zorlayıcı, caydırıcı adımlar atılabilir. Örneğin, Moskova Konferansı'nda Çocuk Hakları Bildirgesi temeli üzerinde hazırlanmış olan Uluslararası Çocuk Anlaşması tasarısı Birleşmiş Milletler'de kabul edilecek olursa, ileri bir adım atıldığından söz edilebilir.

Çocuk, ulusun, ülkenin, dünyanın geleceği olduğuna göre, ilerde en sağlam toplumlar bugün çocuğu öne çıkaran, ona «en iyisi ne varsa» veren sosyalist toplumlar olacaktır. Kapitalist dünyada, Dünya Çocuk Yılı'nda çocuklara ve analara işkence yapılırken, sosyalist dünyada, her yıl, her gün Çocuk Yılı, Çocuk Günü'dür.

Seçim çalışmaları önemli deney ve kazanımlar getirdi

Seçimlerin, seçim çalışmalarının, işçi sınıfı, onun öncü örgütü için oy sorununda düğümlenmediği, yığınların parlamentodan henüz umudu tam kesmedikleri dönemlerde ihmal edilmemesi gereken seçim ve seçim çalışmalarının, işçi sınıfının öncü politik örgütü, onun kadroları için etkin bir ajitasyon,-propaganda-örgütlenme platformu meydana getirdiği defalarca söylendi. İşte, son seçimlerde, seçim çalışmaları, bu anlayış çerçevesinde yürütüldü ve kadrolara, militanlara, seçim çalışmalarına katılanlara önemli deneyler, kazanımlar sağladı.

Seçim çalışmalarının en önemli yanlarından biri, İstanbul bağımsız Senatör adayı Bakiye Beria Onger'in seçim kampanyası oldu. Onger, TKP'nin desteklediği bir ilerici, demokrat adaydı.

Onger'in seçim kampanyası burjuva basının da kabul etmek zorunda kaldığı gibi, bugüne değin hiçbir bağımsız adayın seçim çalışmalarında görülmemiş bir örgütlülük, düzen ve etkinlikle yürütüldü. Üstelik de seçimlere bağımsız katılmanın getirdiği tüm olanaksızlıklara, tüm engellere karşın Onger'in seçim kampanyasının diğer bağımsızların ve sosyalist partilerin çalışmalarından çok daha farklı ve etkin olduğu hemen gözlendi.

Kampanya nasıl yürütüldü

TKP'nin desteklediğini açıkladığı bağımsız aday Bakiye Beria Onger'in seçim kampanyası, bir Merkezi Seçim Bürosu'na bağlı 7 bölge bürosu, 29 ilçe-semt bürosu ve bunlara bağlı çok sayıda mahalle ve işyeri bürosunca yürütüldü. Merkez seçim bürosunda, ajitasyon-propaganda, örgütlenme, teknik işler, koruma hukuk ve mali alt bürolar vardı ve bu alt bürolar çalışmalarını belli bir eşgüdüm altında sürdürdüler. Tüm seçim çalışmaları boyunca bu bürolarda 50'den fazla avukat, 5000 den fazla işçi, genç, emekçi kadın çalıştı.

Mahalle seçim kampanyası komitelerine bağlı görevliler sokak sokak, ev ev dolaşarak propaganda ve örgütlenme çalışmaları yürüttüler. Evlerde ve işyerlerinde çeşitli toplantılar düzenlendi.

Merkez seçim bürosu, seçim çalışmalarını, örgütlenme, propaganda - ajitasyon ve yasal açıdan yönlendiren üç temel belge hazırladı. Kampanyada kullanılacak ana belgiler saptandı. Ayrıca, çeşitli düzeylerde yapılan toplantılarda, çalışmalar sürekli denetlendi, deney alış verişi yapıldı, kollektif bir yönetim sağlandı. Seçim günü 7500 sandığın pek çoğunda gözlemciler, ayrıca gezici gözlemciler görev yaptı. Gözlemcilere yardımcı olmak üzere 10 bin adet gözlemci kılavuzu basılıp dağıtıldı. Seçim sonuçlarını değerlendirmek üzere özel bir örgütlenme ve kayıt sistemi geliştirildi. Böylece İstanbul seçim sonuçları çok hızlı izlenebildi.

Üç hafta boyunca, çeşitli emekçi semtlerinde, günde ortalama on, toplam 210 kahve ve kapalı salon toplantısı yapıldı. Bunların kimileri, semt halkından 500-1000 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi. Pekçok yerde, teyp bantından sürekli sesli yayın yapıldı. Ayrıca kampanya boyunca, çeşitli semtlerde 10 açık hava mitingi düzenlendi. Mitinglerden ikisi, 6 Ekim Şişli ve 13 Ekim Sultanahmet mitingleri TSİP ve Devrimci Demokratlarla eylem birliği mitingleri oldu.

Seçim kampanyası boyunca çeşitli yayınlar yapıldı. Birlik-Dayanışma adlı tek sayfalık haftalık bir gazete üç sayı yayınlandı. Birinci sayısı Onger'in tanıtılması ve programının açıklanması, diğer iki sayısı da «çizgi makale» biçiminde çıkan Birlik - Dayanışma gazetesinin her sayısı 300 bin adet basıldı ve dağıtıldı. İşçi sınıfı partisinin devrimci politikasını açıklayan ve programatik bir belge niteliğinde olan seçim bildirgesi de 300 bin adet basıldı ve yayıldı. Ayrıca merkezi olarak toplam 7 milyon tirajlı 36 çeşit bildiri, el ilanı ve pul ile İstanbul halkına ulaşılmaya çalışıldı. Bu bildiriler arasında, genel içerikli olanların yanısıra, çeşitli sınıf ve kesimlerin sorunlarına ayrı ayrı değinen, onlara seslenen, konut, kuyruk, ulaşım vb' gibi sorunları ele alanlar da vardı. Ayrıca, seçim kampanyası boyunca, Onger'in günlük basın açıklamalarını yaymak için Birlik Dayanışma adlı bir ajans bülteni çıkarıldı. Ajans, kampanya boyunca toplam 45 sayı çıktı.

Bunlara ek olarak, 6 bin CHP İstanbul delegesine posta ile Beria Onger imzalı bir mektup ve propaganda malzemesi gönderildi. Mektupta, CHP yönetiminin, NATO'culuk, kemerleri sıkma ve sıkıyönetimcilik politikasının çıkmazı açıklandı. CHP'li yurtseverler bu politikaya karşı göreve, gerici-faşist tehlikeye karşı eylem birliğine çağrıldı. İlerici demokrat aydınlara, basın üyelerine ve örgüt yöneticilerine de yine postayla birer mektup ve yazılı malzeme gönderildi.

Kampanyanın mali örgütlenmesi

Seçim kampanyasının mali gereksinimini karşılamak üzere açılan bağış kampanyası başarılı oldu. Yurt dışından ve yurtiçinden gelen bağışlara ek olarak İstanbul'da propaganda ve bağış toplama çalışmalarını bağdaştıran örgütlü ve özverili bir çalışma yürütüldü.

Yerel seçim bürolarınca, kendilerinin ve merkezi seçim bürosunun mali gereksinimini karşılamak üzere hedefli ve planlı bir çalışma yapıldı. Bağış kampanyasında eşi az görülen özveri örneklerine tanık olundu. Emekçi kadınlar altın bileziklerini, genç kızlar küpelerini, nişan yüzüklerini, çehizlerini en güzel eşyalarını bağışladılar. Pazar yerlerinde tezgâh açıldı. Börek, pasta yapılıp satıldı. İşçiler yoğurtlarını bağışladılar. Bağış toplayabilmek, kampanyaya mali destek sağlayabilmek için yaratıcı, bilinçli çalışmalar yapıldı. Beria Onger kibritleri, sigaraları çıktı ortaya. Ve ne satıldıysa, hepsinin paketlerinin, içine birer bildiri, bir belgi iliştirildi. Böylece, Merkez Seçim Bürosuna 1 milyon 700 bin lira bağış ulaştı.

Kampanyanın dersleri-deneyimleri

Merkez Seçim bürosu, seçim kampanyasının başında, çeşitli etkenleri özellikle solda, ortak adaylar konusunda birlik sağlanamamasını Onger'in seçim kampanyasının bu türden ilk kampanya oluşunu ve belli deneyimsizlikleri, seçim çalışmalarının son üç haftaya sığdırılması zorunluğu gibi etkenleri gözönünde bulundurarak, oy hedefini, hiç abartma yapmaksızın 20 30 bin arasına koymuştu. Böyle bir hedefte, Onger'in bağımsız aday olması, partilerin yararlandıkları çeşitli olanaklardan, örneğin radyo-TV konuşmaları olanağından yararlanamaması, kampanyaya yönelen çeşitli baskılar da etkendi. Bu hedefe ulaşıldı. Kaldı ki, gözlemci raporlarına göre ortalama her sandıkta 1 oy, toplam 7500 oy, hem CHP için hem de Onger için «EVET» mührü bastığından iptal lanamamıştı. Öte yandan, CHP'nin protesto etmeye kararlı ve oylarını Onger'e yöneltmek isteğinde olan bir kısım seçmen, CHP yönetiminin yerel olarak yürüttüğü propagandanın, semtlere CHP'li saylavlar düzeyinde giderek bu seçmenleri Onger'e oy vermekten caydırmak için harcadıkları çabaların sonucu ve «faşizm gelir» şantajının yeterli ölçüde kırılamamış olması yüzünden, son anda tekrar CHP'ye yöneldi.

Sosyalistler, komünistler, işçi sınıfının devrimci yolunda yürüyenler için seçim kampanyalarının sonuçları ve kazanımları sadece alınan oy sayısıyla değerlendirilemez. Seçim çalışmalarının başarısı devrimci savaşıma katkısı, yığınları bilinçlendirmek ve örgütlemekte sağladığı olanaklarla ölçülür. Bu açıdan bakıldığında İstanbulda yürütülen seçim kampanyasının kazanımları alınan oy sayısıyla ölçülemeyecek oranda büyüktür.

■ Herşeyden önce, her türlü toplantı ve mitingin yasaklandığı sıkıyönetim koşullarında etkin yığın eylemleri yapmak, geniş yığınlara siyasal gerçekleri açıklamak olanağı elde edildi. Özellikle yaygın kahve toplantıları, ajitasyon-propaganda yığın bağları açısından gerçekten önemil ve kalıcı kazanımlar getirici oldu.

■ TSİP ve Devrimci Demokratlarla ortaklaşa gerçekleştirilen mitingler, faşist tehlikeye, emperyalizme, tekellere, şovenizme karşı güçlü yığın çıkışları oldu, eylem birliği yolunda somut ve kalıcı adımlar atıldı.

■ Halkın politikaya en duyarlı olduğu seçim ortamında, sıkıyönetim engelleri aşılarak çok sayıda yazılı

propaganda malzemesi ile işçi sınıfı partisinin sesi, gösterdiği çıkış yolu yaygın olarak iletilebildi.

■ Seçim çalışmaları sırasında ve bu çalışmalar nedeniyle, daha önce girilememiş işyerlerine, semtlere, köylere girildi, buralarda yeni yığın bağları yeni ilişkiler kuruldu. Kısacası yaygın örgütlenmede yepyeni ola naklar ortaya çıktı.

■ Bu çalışmalar sırasında semt ve işyerlerinde kurulu ilişkiler sağlamlaştırıldı, derinleştirilip pekiştirildi.

■ Yığın örgütlerinin eylemli olmayan ilişkileri kopmuş üyeleriyle bağı tazelendi. Demokratik yığın örgütlerinin eylemsiz üyeleri eylemli hale geçirildi. Farklı yığın örgütlerinin üyesi olup da aynı semtte oturan, aynı işyerinde çalışan kişiler birbirlerini seçim çalışmaları içinde daha yakından tanıma, ilişkiye geçme olanağı buldular ve birlikte çalışma, birlikte davranma alışkanlığı elde ettiler.

■ Genel olarak, militanlar ve kadrolar, özellikle propaganda-ajitasyon çalışmalarında ve örgütlenmede eşsiz deneyimler elde ettiler ve somut çalışma içinde yetkinleştiler. Başarılı ajitatörler, propagandacılar, örgütçüler ortaya çıktı. Bunlar, örgütleme, ajitasyon ve propagandada, somut deneyimler içinde, hatalarını, eksikleri ni gördüler, yığınlarla bağ kurma yollarını daha iyi kavradılar. Neler yapılması ve neler yapılmaması gerektiğini saptadılar.

■ Yığınlar içinde çalışma, yığınları örgütlemede eksikler, onları savaşıma çekme yeteneği, gerçekçi biçimde saptanabildi ve eksiklerin tamamlanması olanağı doğdu.

Ajitasyonda, hayatla bağ kurmayan kuru, slogancılıkla yetinen ve sloganların içeriğini kavratmayan çalışmanın yetersizliği, soyut kalmanın yığınlardan kopardığı tek tek ajitatörlerin bilincine çıktı. Yığın örgütü ile siyasal örgüt içinde çalışma biçimlerinin farklılığı örgütçülerin gözünde iyice somutlandı. Bu farklılığı hesaba katmayan çalışmaların yetersizliği kavrandı.

Şimdi önde duran görev, birkaç militanla sınırlı olmayan, binlerce militanı içeren bu önemli deney ve kazanımların sürdürülebilmesi, saptanmış olan eksikliklerin hızla giderilmesi, kurulmuş olan yığın bağlarının kalıcı kılınabilmesi, ajitasyon-propaganda nın sonuçlarının sabırlı ve kararlı çalışmayla toplanması, ilişkilerin sürdürülebilmesidir. Bu görev de başarılacak, Türkiye işçi sınıfının öncü örgütünün kadroları seçim döneminin kazanımlarını önümüzdeki dönemin çalışmalarına yansıtmayı başaracaktır.

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi bildirisi

ÜLKEMİZDE Senato üçte bir yenileme ve saylav ara seçimleri yapıldı. Seçim sonuçlarının parlamentoya getirdiği değişiklik, CHP ağırlıklı hükümetin çekilmesine yol açtı. Böylece yeni bir hükümet bunalımı ortaya çıktı.

Seçimler, emperyalist baskıların arttığı, ekonomik, politik sosyal bunalımın derinleştiği koşullarda yapıldı. Demokratik güçler seçimlere işbirlikçi tekelci burjuvazinin dayattığı sıkıyönetim, faşist terör, antidemokratik baskı ve engellemeler, yoğun antikomünist propaganda ve Türkiye Komünist Partisi üzerinde süren yasak altında girdiler. Seçimler, yığınların, CHP ağırlıklı hükümetin politikasını onaylamadığını gösterdi.

Halkın artan hoşnutsuzluğundan, gerici güçler, özellikle sağ oyların yoğunlaştığı AP, sosyal demagoji ile yararlandı. Ama gericilik parlamenter konumlarını artırmakla birlikte umduğu oy artışını sağlayamadı. Özellikle faşist MHP'nin oy tırmanışı durduruldu. Bunda geçtiğimiz aylarda Türkiye Komünist Partisi'nin önayak olmasıyla yürütülen geniş antifaşist kampanyanın önemli rolü vardır. Bütün elverişsiz koşullara karşın, Türkiye Komünist Partisi'nin desteklediği ilerici adaylar, TİP, TSİP Kürt demokratları seçimlerde küçümsenmeyecek başarı elde ettiler. Özellikle eylem birliği yolunda adım atılan her yerde bu başarı daha açık görülüyor. Sol güçlerin bölünmüşlüğü, eylem birliğinin ortak adaylarda somutlanamaması, sol maskeli grupların terörist eğilimleri CHP'den yüz çeviren emekçilerin daha büyük bir oranda sol güçlere yönelmesini engelledi.

Türkiye Komünist Partisi, seçim kampanyasına aktif olarak katıldı. Seçmenleri gerici faşist partilere ve onlarla uzlaşma politikası izleyenlere oy vermemeye çağırdı. Seçim kampanyasını emperyalizmin, NATO'nun dayatmalarına, tekellerin artan sömürüsüne, faşist tehlikeye, sıkıyönetim ve anti-demokratik baskılara karşı yığın savaşlarıyla bağladı. Türkiye Komünist Partisi kendisinin katılamadığı bu seçimlerde, seçmenleri bağımsız, TİP'li, TSİP'li, CHP'li, Kürt demokratlarından ilerici adaylara oy vermeye çağırdı. Bu güçlere ortak adaylarda birleşilmesini önerdi. Bu gerçekleşmeyince, Türkiye Komünist Partisi öteki ilerici demokratik güçlerle seçim kampanyasında ortak eylem politikası izledi. Bu yolda somut adımlar atıldı.

İşçi yatağı İstanbul'da Türkiye Komünist Partisi'nin desteklediği bağımsız aday Onger'in aşırı antikomünist propaganda ve yoğun engellemelere karşın bütün sol güçler içinde en çok oy toplaması, Türkiye Komünist Partisi'nin yığınların gözünde devrimci bir alternatif durumuna yükselme sürecinin belirtisidir. Bu başarının yanısıra İstanbul'da CHP dışındaki demokratik güçler toplam olarak faşist MHP'nin iki katına yakın oy aldılar.

TSİP listeslerinden seçimlere giren ve komünistlerin de desteklediği sosyalist ve Kürt demokrat adayların elde ettikleri başarılar, eylem birliği politikasının doğruluğunu kanıtlıyor. Eğer TİP de eylem birliğini onaylasaydı, kuşkusuz hem kendi başarısı, hem de sol güçlerin ortak başarısı daha fazla olurdu.

Seçimlerde CHP'nin gerilemesi bu partinin sağcı yönetimince izlenen politikanın sonucudur. İki yıla yakın bir süredir Ecevit hükümeti CHP'nin halka verdiği sözlerin tersini uyguladı. Büyük burjuvazi ile emekçilerin çıkarlarını sözde uzlaştırma politikası, reformist demogojiler iflas etti. Hükümet iç ve dış gericiliğin baskıları altında emperyalizmin ve tekellerin çıkarlarını bütün temel sorunlarda anayurdun ve halkımızın çıkarlarında üstün tutma konumuna kaydı. NATO'culuk, sıkıyönetimcilik ve kemerleri sıkma politikasın da ayak diredi. Son dönemde daha açık olarak gericilikle uzlaşma politikasına yöneldi. Halkın yakıcı hiçbir sorununa yanıt getiremedi.

İşsizlik, pahalılık daha da arttı. MHP'li odakların faşist terörü daha da üsteledi. CHP sağ yönetimi adım adım ulusal demokratik güçlerin eylem birliğine karşı aktif tutuma girdi. Sendikalarda, yığın örgütlerinde anti-komünist nitelikli bölücü girişimlerde bulundu. Sosyalistlerle, komünistlerle eylem birliğinden yana olan CHP sol kanadına, CHP üyelerine baskılar yönelttı.

Türkiye Komünist Partisi hükümetin bu politikasına karşı işçi sınıfının, halkımızın çıkarlarını ardıcıl savundu. Hükümetin kuruluğu ilk günden onun ülke sorunlarına çözüm getiremeyeceğini vurguladı. Hükümete umut bağlayan, özellikle sıkıyönetimcilik politikasından medet uman tutumları eleştirdi.

Öte yandan CHP'yi gerici, faşist partilerle aynı kefeye koymak yanlışına da karşı çıktı. Hükümeti CHP'nin halka verdiği sözleri tutmayı zorladı. Hükümet politikasının içyüzünü yığınların önünde sergiledi. CHP sol kanadını, CHP'li yığınları ortak düşmana karşı savaş birliğine çağırdı. Gelişmeler Türkiye Komünist Prtisi'nin bu ilkesel ve esnek politikasının doğruluğunu açıkça gösterdi.

Seçimler halkımızın önünde duran sorunlara hiçbir çözüm getirmemiştir. Derin ekonomik, sosyal, politik bunalım süregidiyor. Sınıf savaşları daha da sertleşiyor. Emperyalizm, özellikle Amerikan emperyalizmi Türkiye'yi ekonomik, politik, askersel yönden kendisine daha sıkı bağlamakla bölgemizde zayıflayan konumlarını yeniden güçlendirmeye çalışıyor. NATO elebaşları dünya ölçüsünde izledikleri silahlanma yarışını tırmandırma yeni nükleer silah taşıyıcı roketlerle gerginliği artırma politikasını Türkiye'ye de dayatma girişimi için dedir.

Ülke içinde egemen çevreler işçi sınıfına, tüm ilerici güçlere karşı baskı ve terörü artırmakla bunalımın yükünü daha yoğun olarak emekçilerin sırtına bindirmek yolunda yürüyor. Emperyalizmle işbirlikçi tekelci burjuvazi bugün kü hükümet bunalımından militarist çevrelerin, sıkıyönetimin ağırlığında bir baskı rejimiyle çıkmak istiyor.

Faşist MHP'nin desteğinde AP'ye hükümet yolunu açacak olan bir ara hükümet çatıştırmak istiyor.

Türkiye Komünist Partisi bu güçlüklere karşı halkımızı savaşa, ulusal demokratik güçleri eylem birliğine çağırıyor. Burjuvazinin hiç bir hükümet alternatifi halkımızın temel istemlerine çözüm getiremedi getiremez. Bugünkü derin bunalımdan emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin egemenliğine son vermeden, demokratik bir toprak reformu gerçekleştirmeden işçi sınıfının, tüm emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini sağlamadan, Kürt halkı üzerindeki ulusal ezgiye son vermeden çıkılamaz. Bu antiemperyalist, antitekelci demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesi, sosyalizme yolun açılması, halkın ileri demokratik erkinin kurulmasına, böylesi bir hükümete bağlıdır. İşçi sınıfını, halkımızın çoğunluğunu, Türkiye Komünist Partisi'nin programında yer alan bu devrimci amaç çevresinde birleştirmek için, emperyalizmin dayatmalarına, gericiliğin askersel baskı rejimi girişimlerine karşı yığınların eylemini örgütlemekten, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini gerçekleştirmekten başka yol yoktur.

Türkiye Komünist Partisi seçim kampanyasında komünist ve sosyalistlerin eylem birliği yolunda ortaya çıkan olanakları, sol güçlerin seçimlerde elde ettikleri başarıları demokrasi hareketini güçlendirme yönünde değerlendiriyor. Türkiye Komünist Partisi sosyalist partilere eylem birliğini ve sendikal hareketin birliğini. CHP sol kanadını, Kürt demokratik hareketini reformizmden yüz çeviren, ya da gerici demagojilere kapılan geniş emekçi yığınlarını emperyalizme ,işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşı ortak eyleme çekmekte önemli bir etken olarak görüyor.

Komünistler yığınlarla bağlarını daha da geliştirmekle, Türkiye Komünist Partisi'ni çok yönlü daha da güçlendirmekle bu görevlerin üstesinden geleceklerdir.

Olağanüstü önemli

SOSYALİZM ve barış organik bakımdan bir bütündür. Alman Demokratik Cumhuriyetinin 30. yıldönümü törenleri bu gerçeği bir kez daha doğruladı.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Brejnev yoldaşın Berlin'den bütün dünyaya duyurduğu yeni somut önerileri dostları sevindirdi. Düşmanları şaşkına çevirdi. Öneriler'in barış güvenlik ve tüm insanlık için tarihsel önemi var.

Brejnev yoldaş Sovyetler Birliğinin Avrupa bölümündeki nükleer silah taşıyan orta menzilli roket ve uçaklarında, son 10 yıl içinde bir artış olmadığını belirtti. Bu açıklamayla NATO'cuların kışkırttıkları Sovyet tehlikesi yalanının silahlanmayı körüklemek ve emperyalistlerin sürdürdükleri soğuk harp politikasını haklı göstermek için baş vurdukları bir provokasyon olduğu açık seçik ortaya çıktı. Emperyalistlerin, «SSCB silahlanıyor» yaygarasının ardına gizlenerek silahlanmaya hız verdikleri, tüm insanlığı nötron bombasıyla tehdit ettikleri son 10 yıl içinde Sovyetler Birliği ne askersel gücünü ve nede asker sayısını arttırmıştır. Tersine politik yumuşamanın askersel alanlarıda kapsaması için ardıcıl bir barış politikası izlemiş, silahlı güçlerinde tek taraflı indirime gitmiştir. Viyana silahsızlanma görüşmelerinde 6 aydır bir ilerleme kaydedilemiyor. NATO'cular Sovyetler Birliği'nin somut önerilerini ya yanıtsız bırakıyor yahut da buna yanaşmıyorlar. Brejnev yoldaşın Berlin'den Dünya'ya duyurduğu yeni önerilerde Sovyetler Birliği'nin Alman Demokratik Cumhuriyeti'ndeki silahlı gücünü 12 ay içinde azaltacağı, 20 bin askerle bin tankı geri çekeceği açıklanıyor. Bu, emperyalistlere yöneltilmiş bir jest değil yaşamsal önemi olan bir girişimdir.

Bu öneriyle, Sovyetler Birliği diğer sosyalist ülkeler, Leninci barış politikasını ardıcıl ve özveriyle savunduklarını, barış ve insanlık uğruna her şeye hazır olduklarını Dünya'ya birkez daha duyurdular. Bu somut ve yapıcı girişimler, sosyalist ülkelerin Viyana görüşmelerinin başarıyla sonuçlanmasına, SALT II' den SALT III'e geçilmesine ne denli önem verdiklerini Dünyaya duyuruyorlar. Somut girişimler tarihsel öneriler karşısında şaşkına dönen emperyalizmin ve NATO'nun savaş kurmayları artık hiç bir provokasyonla, körükledikleri silahlanmayı haklı göstermeye kalkışamazlar. Çünkü Dünya kamuoyu kimin barıştan, güvenlikten, halklar arası

Emperyalizm soğuk savaş stratejisini tırmandırıyor

ABD emperyalizminin ve uzantısı NATO'nun bir süre sözde kabul lenir göründüğü, Sosyalist sitem ve dünya barış hareketinin gücü ve etkinliği karşısında kabul eder görünmek zorunda kaldığı yumuşama (detant) politikasına karşı, yavaş yavaş dişlerini göstermeye başladığı gözleniyor.

Çıkarları barış ve yumuşamayla kesinlikle çatışan silah tekelleri, militarist klikler, ordu-sanayi kompleksleri, tek sözcükle, emperyalizmin bu temel taşları, soğuk savaş stratejisini yeniden gündeme getirmekte yarar görüyorlar. Bu işin öncülüğünü ise danışmanı «Şahin» Brzezinski'nin izinden gitmekte olan Carter yapıyor. NATO ise, Avrupa barış ve güvenliğini tehdid eden, yeni askeri güç ve silahlanma adımları peşinde.

SİLAHLANMA İÇİN 425 MİLYAR DOLAR

Son verilere göre, geçen yıl, dünyadaki tüm askeri harcamalar rekor bir düzeye erişti ve 425 milyar doları buldu. Bu öyle büyük bir rakam ki, dünya silah harcamalarının, insanların birbirlerini öldürmeleri için yapılan bu harcamaların, sadece yüzde onuyla bile geri kalmış, gelişmekte olan ülkelerin temel sorunlarına, örneğin, sağlık veya açlık sorununa çözüm getirmek olanaklı. Başka bir deyişle, askeri bütçelerden yapılacak yüzde 10 oranında küçük bir azaltma, insanlığın pekçok sorununa çözüm getirebilecek. Bu korkunç gerçeğe karşın, silahlanma yarışı duracak gibi değil. Üstelik de emperyalizm bu yarışı durdurmaya hiç niyetli değil. Aksine, soğuk savaşı ve onun parçası olan silahlanmayı en geniş boyutlarda sürdürmeye kararlı.

KÜBA'DA BUNALIM YARATMA TAKTİĞİ

SALT II anlaşmasını senatodan bir türlü geçiremeyen Carter, soğuk savaş stratejisini besleyebilmek için, önce Küba'da yeni bir bunalım çıkartmayı denedi. Küba'da çok sayıda Sovyet askerinin bulunduğunu, bunun kendi çıkarlarını tehdid ettiğini ileri sürdü. Tam o günlerde «Time» dergisi, Moskova ve Küba'yı suçlayarak Küba'da kurulu bir Sovyet Casus merkezi'nin fotoğraflarını yayınladı. Amaç, SALT II'nin başarıya ulaşmasını engellemek, soğuk savaş psikolojisini ABD de yeniden yaygınlaştırmak için ABD halkında bir Sovyet-Küba saldırısı tehdidi histerisi yaratmaktı. Time'in yayınladığı fotoğraf Kongre'deki bir takım üyeler ve Pentagon tarafından tezgâhlanmıştı. Ama bir süre sonra, bu fotoğrafın 1957'de Küba'da ITT şirketi tarafından bizzat Amerika'nın kurdurduğu bir telefon ağı merkezi olduğu ortaya çıkıverdi. Böylece de emperyalizmin, propagandasını nasıl yalan üzerine, sahte belgeler üzerine kurduğu, bir kez daha ortaya çıktı. Ama kamuoyunda «Sovyet-Küba tehdidi» korkusu yaratma operasyonu durmadı. Dünyada, yüzden fazla ülkede 500 binden fazla asker bulunduran bu ülkelerde 2500 üsse, 2 milyon yüzbinlik askeri güce sahip ABD, yıllardır Küba'da bulunan Sovyet uzmanlarını sorun yapmaya kalkışıyordu.

BREJNEV'İN BARIŞÇI ÖNERİLERİ

Soğuk savaş tezgâhlayıcıları iş başındayken, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin 30. kuruluş yılı için DAC'da bulunan Sovyet Devlet Başkanı ve SSCB Komünist Partisi Genel sekreteri Leonid Brejnev, burada yaptığı konuşmada, soğuk savaşçıların çabalarını kırmaya yönelik yeni barışçı öneriler getirdi. Brejnev, daha çok Avrupa'da barış ve güvenlik sorunu üzerinde durduğu konuşmasında, NATO'nun Batı Avrupa'da özellikle Federal Almanya'da «yeni tip» nükleer füzeler yerleştirme yolundaki «çok tehlikeli» girişimlerinden söz etti ve Avrupada güçler dengesini bu anlamda değiştirme girişimleri karşısında sosyalist ülkelerin elleri kolları bağlı kalamayacaklarını söyledi. Daha sonra Brejnev, son derece önemli bir öneri getirdi. «Batı Avrupa'da, hiçbir orta menzilli nükleer silah artırımına gidilmemesi koşuluyla, SSCB'nin Batı kesimlerindeki orta menzilli nükleer silahlarının sayısını indirmeye hazırız» dedi. Brejnev'in önerileri sadece bu noktada kilitlenmiyordu. Sovyetler Birliği, barış ve silahsızlanma konusunda, yumuşamanın sürdürülmesi konusunda bir dizi öneri getiriyordu.

SOVYETLERİN ÖNERİLERİ NELER?

Sovyetlerin, barış ve silahsızlanma konusundaki önerilerini şöyle özetlemek olanaklı:

— NATO'nun Batı Avrupa'ya aynı tipten yeni silahlar yerleştirmemesi koşuluyla, Sovyetler Birliği'nin Batı bölgelerindeki orta menzilli nükleer güçlerin azaltılması.

— Nükleer silah bulundurmayan ülkelere karşı hiçbir zaman nükleer silah kullanmamak.

— (Varşova Paktının diğer üyelerinin de fikrini aldıktan sonra) Demokratik Alman Cumhuriyetindeki Sovyet güçlerinin bir yıl içinde 20 bin asker ve bin tank azaltılması.

— Helsinki Konferansına katılan tüm ülkelere büyük askeri manevraları çok daha önceden haber verme; manevralara katılacak güçleri 40-50 binle sınırlı tutma; sınır bölgelerinde 20 binin üzerinde askeri güç hareket haline geçeceği zaman önceden haber verme önerisinin yapılması.

— Avrupa'da askeri detantı örgütleyebilmek için, Helsinki Konferansına benzer bir Avrupa Konferansı toplanması.

— SALT II anlaşmasının öngördüğü SALT III anlaşmasında, sadece stratejik silahların değil diğer tip silahların da azaltılmasının görüşülmesi.

Sovyetlerin bu önerilerine karşın, ABD'nin silah ve askeri harcamalarını sürekli artırması yanında, NATO'nun son günlerde dünya barış güçlerini endişelendiren savaşçı projeleri nedir?

NATO'NUN PROJESİ

Washington'da Carter başkanlığında 1978 yılında toplanan Atlantik Konseyi'nin ilke olarak kabul ettiği Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahların yerleştirilmesi projesi, NATO'nun son dönemlerde gündeme sokmaya çalıştığı en önemli projesi olarak ortaya çıkıyor. Bu projeye göre 1983 den itibaren orta menzilli (600 km'den fazla) 572 füze özellikle Federal Almanya'ya yerleştirilecek. Bunların çoğunluğu «Cruise» füzeleri 108'i Amerikan «Pershing II» füzeleri olacak. «Pershing II»ler 2000 km. menzilli olup

PERSHING-2 CRUISE MISSILES

ve yapıcı öneriler

dostluktan yana; kimin silahlanmadan, gerginliği körükleme den, düşmanlıktan yana olduğunu görmüş; savaş kışkırtıcıların yakasına yapışmıştır. Batı Avrupa ülkelerinde genişleyen barış hareketleri bunu kanıtlıyor.

Artık söz Batı'nındır. Batı'nın da önemle belirttiği gibi Brejnev yoldaşın açıkladığı yeni öneriler NATO'culara, soğuk harpçi'lere hem uyarı, hem çağrı niteliğindedir. Batı sosyalist ülkelerin bu önerilerini izlemeli, ona olumlu yanıt vermelidir. Berlin önerilerinde Sovyetler Birliğinin Batı sınırındaki orta menzilli nükleer roketlerin sayısında da azaltmaya gideceği ve eğer Amerika'nın Batı Avrupa'ya yeni nükleer silah yerleştirme planlarından vazgeçtiği an bu önerinin hemen somutlanacağı, yaşama geçirileceği belirtiliyor.

Batı'nın savaş kurmayları, bu kadar açık somut insancıl bir öneriyi nasıl karşılayacaklardır? İlk tepkiler gelmeye başladı. Carter'in danışmanlarından Brzezinski Sovyetler Birliğinin Avrupada askeri gücünde yaptığı tek yönlü indirimi, «Sovyetler Birliği Avrupa'da askeri stratejik üstünlüğünü koruyor» demagojisiyle yanıtlamaya çalışıyor. Dengeyi sağlamak için «Perhşing roketlerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi gerek» diyor. Yani Brzezinski silahlanmayı körükleyeceklerini, barışı ve güvenliği tehdit etme planlarını sürdüreceklerini açıkça belirtiyor.

Dünya ilerici, barış sever kamuoyunun alkışladığı Berlin önerilerinde, Sovyetler Birliği'nin nükleer silah üretmeyen, bu gibi silahları satın almayan ve topraklarında bulundurmayan ülkelere karşı nükleer silah kullanmayacağı bir kez daha yineleniyor. Bütün öneriler gibi bu önerinin de ülkemiz açısından büyük önemi vardır. Bunun, ülkemiz, halkımız için somut anlamı şudur: Türkiye Hükümeti, topraklarımızdaki tüm Atom harmanlarını, halkımızı her an yokolmakla tehdit eden nükleer başlıklı Amerikan NATO üslerini söküp atmalı, tüm komşularıyla iyi dostluk ve barış politikası izlemeli. Bu 45 milyon insanımızın istemidir. Bu istem Ecevit'in geçen yıl Moskova gezisi sırasında iki ülke arasında imzalanan siyasal belgede de ifadesini bulmuştur. Birleşmiş Milletler 34. Genel Kurulunda teyid edilen siyasal belgede, bu iki ülkenin, topraklarının üçüncü bir ülkeye karşı saldırı aracı olarak kullanılmasına izin vermeyecekleri ilkesi yer alıyor.

Ama pratikte CHP ağırlıklı hükümet bu ilkeye ters düşen bir silahlanma ve sosyalist ülkelere şantaj politikası izledi. Hükümet başları dengeyi sağlama sözleriyle NATO'nun silahlanma politikasını desteklediler. Üsler konusuna da daima bir pazarlık açısından yanaştılar. Hükümet Washington'un askersel krediyi 50 milyon dolar arttırma kararından sonra üslerin statüsünü 3 ay süreyle uzattı. Yani Washington biraz daha kesenin ağzını açarsa hükümet bu saldırı üslerinin statüsünü daha da uzatacak. Demekki ulusal bağımsızlığımızı dolara satmaya bunlar da hazır. Oysa halkımız üslerin kaldırılmasını, NATO'dan çıkılmasını, nükleer silahlara topraklarımızda yer verilmemesini istiyor. Bu yönde işçi sınıfının, Türkiye barışçı güçlerinin savaşı yükseliyor.

Barış hareketinin sıraları yeni yeni üyelerle güçleniyor. Halkımız bölgemizde, Dünya'da barış istiyor. Berlin önerilerini destekliyor. Berlin önerilerini, sosyalizmin barış ve insanlık uğruna yeni politik bir girişimini, Avrupa'da ve Dünya'da barışı geri dönülmez kılma yolunda yeni bir atılım olarak niteleyen TKP, bu olağanüstü önemli ve yapıcı önerileri selamlıyor. İlerici, barış sever tüm demokratik güçleri barış ve güvenlik savaşını yükseltmeye çağırıyor.

8 EKİM tarihli «BİZİM RADYO» Yayınlarından Alınmıştır.

sadece 700 km. menzilli eski Pershing I'lerin yerini alacak. Bu proje 28 Eylül'de Brüksel'de kabul edildi.

BREJNEV'İN ÖNERİLERİ VE SOĞUK SAVAŞÇILAR

Brejnev'in önemli önerilerine ilk cevap, konuşmanın hemen ertesi günü Carter'in ünlü danışmanı Brezinski'den geldi. ABD, saklamaya bile gerek görmeden, Sovyetlerin Avrupa'da gerginliği azaltma önerilerini açıkça reddediyordu. Carter, böylesi barışçı öneriler karşısında, NATO ülkelerini daha yüksek düzeyde silahlandırma projelerini haklı göstermek için «Sovyet yayılmacılığı» hikâyesini yeniden gündeme getirdi. Carter bunu yaparken, Brejnev'in Berlin'de söylediği gibi, NATO ülkelerine yeni Amerikan nükleer silahları yerleştirilmesi halinde Sovyetlerin ve sosyalist ülkelerin tepkisiz kalmayacaklarını biliyordu. Bu da, ABD ve NATO'nun, kısaca emperyalizmin barış istemediğini, soğuk savaş stratejisini sürdürmeye kararlı olduğunu açıkça gösteriyor.

ABD Brejnev'in çok önemli önerilerini «Bunlar yeni bir şey değil, ileri adımlar değil» diye küçümsemeye kalkıştı. Detanta kapıları kapamak istediğini bir kez daha kanıtladı.

Soğuk savaş şampiyonlarının tüm çabalarına karşın, insanlık, halklar savaş istemiyor. Savaşçı politikalar iflas etmeye mahkûm. Detant politikası, silah tekellerinin, onların devletlerinin savaşçı, çirkin yüzlerini apaçık ortaya çıkarıyor. Ve eninde sonunda, başarı kazananların dünya barış güçleri olacağı, kuşku götürmeyen bir biçimde ortaya çıkıyor.

Fidel Castro BM'de 2 milyar insanın hakları adına konuştu

Uluslararası komünist ve işçi hareketinin saygın önderlerinden Küba Komünist Partisi ve Devlet Başkanı Fidel Castro'nun, Birleşmiş Milletler'de konuşması gerçek bir olay oldu. Sadece sosyalist, komünist basın değil, burjuva basını bile, Castro'nun etkinliğini, konuşmasının ustalığını ve değindiği konuların çağdaş dünyanın en önemli konuları olduğu gerçeğini yansıtmadan edemediler. Castro konuşmadan önce, Birleşmiş Milletlerde kimi ülkelerin temsilcilerinin düşmanca havasının, konuşma bittiğinde tümüyle dağılmış olduğu, Birleşmiş Milletler toplantılarında çok az görülen bir biçimde, Castro'nun konuşmasının sonunda, adı defalarca bağrılarak selamlandığı bildiriliyor.

Fidel Castro, Birleşmiş Milletlere Bağlantısızlar Hareketi Dönem Başkanı sıfatıyla gelmiş ve bu sıfatla konuşmuştu. 2 milyar insanın hakları için konuşuyor, onların sözcülüğünü yapıyordu.

«Küba adına konuşmaya gelmedim. Bir devlete, kendi evinde, yararsız sıfatlarla saldırmak için de gelmedim. Milyonlarca insanın acısını çektiği yoksulluğun, açlığın, hastalığın ve cehaletin ortadan kaldırılması için savaşım veren Üçüncü Dünya adına geldim» diye söze başlayan Castro, konuşmasının ana bölümünü dünyadaki zenginliklerin eşitsiz dağılımına, aç çocuklara, hastalıktan kırılanlara, bir yanda bolluk varken, öte yanda en kötü koşullar altında yaşayanlara ayırdı.

«Biz, bugünkü adaletsiz ve eşitsiz sistemin yerine, adalete, eşitliğe ve barışa dayalı yeni bir dünya düzeninin kurulmasına özlem duyuyoruz. Günümüz dünyasında, zenginlik, Afrika, Lâtin Amerika, Asya ve dünyanın diğer bölgelerindeki halkların emeğini sömüren, doğal kaynaklarını talan eden birkaç büyük devletin elindedir. Savaşımımızın birinci temel hedefi bugün geçerli olan ve uluslararası ticareti, zenginliğimizin talan edilmesinin bir aracı haline getiren eşitsiz mübadeleyi sınırlandırıp ortadan kaldırmaktır. Bugün, gelişmiş ülkelerdeki bir saatlik bir çalışmanın ürünü, gelişmekte olan ülkelerdeki on saatlik çalışmanın ürünüyle mübadele edilmektedir. Üçüncü dünya, enflasyonu yaratan ve politikalarıyla onu derinleştiren ülkelerin enflasyonu, eşitsiz mübadelenin artmasına son verecek şekilde denetlemek için gerekli önlemleri almasını talep etmektedir. Üçüncü dünya, ayrıca, bugün silahlanma yarışına ayrılan muazzam kaynakların önemli bir bölümünün, gelişme için kullanılmasını talep etmektedir.»

Castro'nun konuşmasının özü buydu. Öte yandan, Castro dünyadaki yakıcı politik sorunlara da değindi. Orta Doğu sorununda, Filistinlilerin, «çağımızın en korkunç suçlarından birinin yaşayan sembolleri» olduğunu belirtti. Porto Rico-nun sömürge statüsünü açıklayan ve eleştiren Castro, Nikaragua'daki tarihsel olaydan övgüyle söz etti.

Castro, büyük bir alkış yağmuru altında kürsüden inerken, Küba ve onun lideri, dünyanın gözlerinde bir kez daha büyüyor, saygınlığını daha da artırıyordu.

TUDEH tekrar yasal çalışma hakkını elde etti

İran Komünistlerinin partisi TUDEH tüm demokrasi güçlerinin "Birleşik Halk Cephesi"nde birleşmelerini öngörüyor ve bu yolda çağrı yapıyor.

İran komünistlerinin Partisi TUDEH, uzun illegalite yıllarından sonra, nihayet yasal çalışma hakkını elde etti. TUDEH'in yasallaşması, çok uzun bir savaşımın ve özellikle, Şah yönetimine son veren Humeyni liderliğindeki «İran Devrimi»ni hazırlayan ve izleyen günlerdeki doğru politikasının ve güç kazanmasının sonucu oldu.

Geçtiğimiz Ağustos ayında Humeyni'cilerin Kürt hareketini bahane ederek ilericilere, özellikle de komünistlere karşı giriştikleri baskı ve sindirme operasyonu sırasında kapatılan Parti Merkez organı Mardum (Halk) ve Partinın diğer 11 yayınının da legal olarak yeniden yayınlanabilme hakkı elde edildi. Şimdiye kadar haftada iki kez yayınlanan Mardum, bundan böyle günlük gazete olacak.

TUDEH Genel Sekreteri Nurettin Kianuri, bir basın toplantısı düzenleyerek, son gelişmeler ve partisinin politikası hakkında bilgi verdi.

Kianuri, son dönemlerde partinin işçi sınıfı arasında önemli güç kazandığını, «Halkın Fedaileri» adını taşıyan sol örgütün yeniden bölündüğünü, bunların bir bölümünün de TUDEH'e katıldıklarını, Parti'nin ideolojik birliğinin sağlamlaştığını bildirdi.

Kianuri, çeşitli konularda, parti politikasını şöyle açıkladı: TUDEH, tüm demokrasi güçlerinin «Birleşik Halk Cephesi»nde birleşmesini öngörüyor ve bu yolda çağrı yapıyor. Ulusal sorun'un askersel güçle ve ezerek çözülemeyeceği gerçeğinden hareketle, Kürdistan bölgesinde ordu harekâtına derhal son verilmesini istiyor. Buna karşılık Kürdistan Demokratik Partisinin politikasını onaylamıyor. Ordu'nun tepeden tırnağa temizlenmesini zorunlu görüyor ve ordu içindeki ilerici öğelere karşı girişilmiş kırım hareketini kuşkuyla değerlendiriyor.

TUDEH Merkez Komitesi son gelişmeleri değerlendiren bir bildiri yayınladı. Bildiri şöyle:

TUDEH MERKEZ KOMİTESİ BİLDİRİSİ

TUDEH Merkez Komitesinin bildirisinde de özetle şöyle denildi:

«— Ordunun hareketine son verilmeli ve ateşkes ilân edilmelidir. Bölgede devrim konseyi mahkemelerinin yargılaması durdurulmalı ve sorun barışçı yoldan çözülmelidir.

Sorunun çözümlenmesi için Kürt halkının demokratik hakları tanınmalı ve ulusal baskıya son verilmelidir.

Kürt halkının demokratik hakları sağlandığı zaman emperyalizmin, siyonizmin ve onların işbirlikçilerinin oyunları ortaya çıkacak ve onların bölgeyi karıştırmak için olanakları kalmayacaktır.

Kürt sorunu bir gerçektir. Ancak karşı devrim bunu kendi çıkarları için kullanmaya çalışmaktadır. O zaman neden biz bu gerçeği kabullenip onları devrimin birer sadık savunucusu olarak saflarımıza çekmiyoruz.»

Burjuva devlet aygıtının parçalanması

İŞÇİ sınıfının burjuva devleti karşısındaki tavrı. Marksçılık-Leninciliğin kurucuları tarafından teorik düzeyde ele alınıp çözüme kavuşturulmuş bir konudur. Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi ve İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde bir dizi ülkede gerçekleştirilen devrimler. bu konudaki pratik çözüm yollarını göstermişlerdir. Türkiye işçi sınıfının öncü-gücü de. bu Marksçı-Leninci teorik hazineye ve devrimci pratiğe dayanarak ülkemiz işçi sınıfının burjuva devleti karşısındaki tavrının ne olması gerektiğini tanımlamıştır. Ne var ki programa geçirilmiş bu ilkelerin yığınlara kavratılması gereksinimi bir yandan. sağ ve «sol» oportünistlerin yeni yeni çarpıtmaları öte yandan, bu konunun irdelenmesini gerektiriyor.

Devlet, yani bir sınıfın egemen sınıf olarak örgütlenmesi.

Burjuvazi. onun ideologları devlet konusunu yığınların bilincinde arap saçına çevirmeye özel bir önem vermişlerdir. bugün de veriyorlar. Çünkü devlet konusunda yığınların bilincini ne denli çarpıtabilirlerse. erklerini o denli güvence altında tutabileceklerini biliyorlar. Bu nedenle herşeyden önce devletin ilk insandan beri var olduğunu ve insanoğlu varoldukça varlığını koruyacağını öne sürüyorlar. Böylece de devletin toplumun. sınıfların dışında. onun üstünde yer aldığı fikrini yaygınlaştırmaya çalışıyorlar. Amaçladıkları. devletin sınıfsal karakterini gözardı etmek.

Bir kez. devlet ilk insan topluluklarının ortaya çıkışıyla birlikte onlara dışarıdan dayatılmış bir kurum değildir. İlkel komünal toplumda insanlar devlet olmadan da yaşayabilmişlerdir. Ve devlet insan toplumunun gelişiminin belirli bir aşamasında ortaya çıkmıştır. Bu gelişme aşamasının ayırdedici özelliğini Engels şöyle ifade ediyor: **«Devlet. daha çok gelişmesinin belirli bir aşamasındaki toplumun bir ürünüdür; üstesinden gelecek güçte olmadığı, birbirleriyle bağdaştırılamaz karşıtlıklar halinde bölünmüş bir toplumun kendi kendisiyle çözümlenemez bir çelişki içinde kıvrandığının itirafıdır.»** (F. Engels, Ailenin. Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni). O halde devlet. toplumu aralarında bağdaştırılamaz çelişkilerin bulunduğu sınıflara bölünmesi aşamasında ortaya çıkmıştır. Ve bu **«karşıt ekonomik çıkarlara sahip sınıfların»** birbirlerini yememesi için aralarındaki çatışmayı «düzen»in sınırları içinde tutacak bir erk gerekmiştir. İşte ekonomik bakımdan egemen konumda bulunan sınıfın politik bakımdan da egemen sınıf olarak örgütlenmesiyle devlet vücut bulmuştur. Özcesi devlet. Marks'ın da belirttiği gibi. bir sınıfsal egemenlik organıdır. bir sınıfın başka bir sınıfı ezgi altında tutma organıdır; sınıflar arası çatışmayı «yumuşatarak» bu ezgiyi meşrulaştıran ve güçlendiren bir «düzen»in yaratılmasıdır. (Bk. V.İ. Lenin. Seçilmiş Yapıtları c.2.s.93 Devlet ve Devrim)

Şimdi burjuva ideologlarının ikinci savına gelelim. Devlet sonsuza dek varlığını koruyacak mıdır? Marksçılık-Leninciliğin kurucuları bu soruya açık yanıt vermişlerdir: **Hayır.** Devletin doğuşuna yol açan koşullar ortadan kalkınca devlet de sönüp gidecektir. Evet proletarya devrimiyle birlikte insanın insan tarafından sömürüsünü ve ezgi altında tutulmasını «meşrulaştıran ve güçlendiren» devlet aygıtı kırılacak. komünizme geçişle birlikte. de zaten artık sözcüğün asıl anlamında devlet olma karakterini yitirmiş olan devlet sönüp gidecektir. Ne var ki gelişmiş sosyalist ülkelerde devlet bugün de varlığını korumakta ve hatta güçlenmektedir. Bu durum Marksçılığın kurucularının devlet konusundaki öğretilerine aykırı düşmüyor mu? Kesinlikle hayır. Şöyle ki gelişmiş sosyalist ülkelerde devletin ülke içindeki baskıcı işlevi. yani bu anlamda devlet olması son bulmuştur. Çünkü sosyalizmin kurulmasıyla birlikte «toplumun birbiriyle bağdaştırılamaz çıkarlara sahip sınıflara» bölünmesi son bulmuş. direnci kırılacak burjuvazi ve büyük toprak beylerinin sınıf olarak varlıklarına son verilmiştir. Bunun sonucunda **«Proletarya Diktatörlüğü Devleti» «Bütün halkın devleti»** haline gelmiştir. Ne var ki sosyalist toplumda «ortak çıkar ve hedeflere sahip iki dost sınıf. işçi sınıfı ve kooperatifçi köylüler sınıfı varlığını korumaktadır. Bu anlamda proletaryanın ve onun partisinin diğer sınıf ve katmanlara komünizm kuruculuğu yolunda öncülük etmesinin gereği. yani proletarya diktatörlüğünün gereği olduğu yerde durmaktadır. Özdeki değişiklik. ki asıl olan budur. proletaryanın diktatörlüğünün. Proletarya Diktatörlüğü Devleti aracılığıyla uyguladığı baskıcı yöndür. Bütün halkın devletiyle birlikte. Lenin'in asıl vurguyu getirdiği. proletarya diktatörlüğünün yaratıcı görevleri. komünizm kuruculuğu görevleri ağır basmıştır. O halde gelişmiş sosyalist ülkelerde ordu vb.. burjuva devletinde emekçiler üzerindeki ezgi aygıtlarının gereği nereden doğmaktadır?Bu noktada «bir toplum çerçevesinde» çözümlenmiş sınıflar arası uzlaşmaz çelişkilerin. «tüm dünya ölçeğinde» henüz çözümlenememiş olması gündeme gelmektedir. Nitekim «dünya birbirleriyle bağdaştırılamaz karşıtlıklar. karşıt sistemler halinde bölünmüştür.» Bu durum devletin böylesi **bir takım** kurumlarının da. yeni bir içerikle. varlığını bu çelişki «dünya ölçeğinde» giderilene dek korumasını zorunlu kılmaktadır. Bu. pratiğin teoriye getirdiği ve getirebileceği «ayrıntılardaki bir düzeltme»dir.

Proletarya "Hazır" devlet aygıtını yalnızca ele geçirmekle yetinebilir mi?

Proletarya devrimlerinden önceki devrimlerin tümünde devlet aygıtı güçlendirilmiştir. Çünkü proletarya devrimlerinden önceki devrimlerin tümünde. sömürüye dayalı bir toplumun yerini yine sömürüye dayalı bir başkası almıştır. Hal böyle olunca da yeni sömürücü sınıflar aynı ezgi mekanizmasını ele geçirip güçlendirmekle. özel silahlı insanları kendi hizmetlerine sokmakla yetinmişlerdir.

Sağ revizyonistler de proletaryanın burjuva devlet aygıtını ele geçirmekle yetinebileceğini öne sürerler. Gerekçeleri pek çoktur. Bilimsel-teknik devrimle birlikte burjuva toplumunda köklü değişikliklerin olduğunu. işçi sınıfı partilerinin elde ettiği konumları, devletin baskıcı mekanizması içinde. yani devlet memurları arasında. poliste. sürekli orduda yığınların uyandığını vb. ileri sürüyorlar. Doğrudur. Gerçekten de burjuva toplumu öylesine derin ekonomik. politik. toplumsal bir bunalım içinde bulunmaktadır ki. toplum içinde bu bunalımdan etkilenmeyen tek bir kurum yoktur. Ayrıca gerçekten de işçi sınıfı partilerinin burjuva devlet kurumları içinde çalışmalarıyla önemli konumlar elde etmişlerdir. Ne var ki bunlar burjuva devletinin karakterini değiştirmemiştir ve değiştiremez. İşçi sınıfının **«kendisini ezmeye yönelik bir kurumdan»**, sömürüyü meşrulaştıran ve güçlendiren bir kurumdan **«olduğu gibi»** alıp yararlanması olanaklı değildir. Çünkü işçi sınıfının bağlaşıklarıyla birlikte kuracağı yeni toplum düzeni tamamen ayrı ilkeler üzerinde. sömürünün ortadan kaldırılması ilkesi üzerinde yükselecektir. Ve bu nedenle işçi sınıfının böylesi bir toplumu kurmaya hizmet edecek bir aygıta gereksinimi vardır. Bu nedenledir ki işçi sınıfı «hazır» burjuva aygıtını yalnızca ele geçirmekle yetinemez.

«Sol» oportünistlere gelince. onlar burjuva devlet aygıtının bir günden bir güne yıkılacağını. devrim sabahı eline balyozu alıp devletin parçalanacağını sanıyorlar. Devlet aygıtının parçalanmasını bir süreç olarak göremiyorlar. Bu nedenle de keskin lafazanlığın ardında yığınlara somut yapılacak olanları gösteremiyorlar. Devlet aygıtının çeşitli yanları arasındaki farkı ayırdedemiyorlar.

Oysa Marksçı-Leninciler. sürekli ordu, polis. bürokrasi gibi her şeyden önce devletin baskıcı tüm aygıtının parçalanması gerektiğini belirtirler. Ama Lenin'in de belirttiği gibi. **«çağdaş devlette... baskıcı aygıtın dışında bankalara ve kartellere sıkı sıkıya bağlı. deyim yerindeyse geniş bir istatistik ve kayıt işini gerçekleştiren bir aygıt daha vardır. Bu aygıt ne kırılabilir, ne de kırılmalıdır. Onu kapitalistlerin emrinden kurtarmak, kapitalistlerin ve onların tüm etki araçlarından koparmak. kesmek ve proleter Sovyetlerin emrine vermek gerekir. onu tüm alanlara, tüm ulusa yaymak gerekir»** (Lenin. age.. s.417-418) Görüldüğü gibi Marksçı-Leninciler burjuva devlet aygıtının çeşitli yönleri arasında ayırım gözetirler. Ve daha da önemlisi yıkılacak olanı. yerine neyin konacağını somut olarak belirtirler.

Devlet aygıtının baskıcı tüm yönleri parçalanacaktır.

Burjuva devlet aygıtı, yukarıda da belirttiğimiz gibi, herşeyden önce sürekli ordu polis ve devlet memurları bürokrasisinden oluşur. Bunlara çağımızda bir de yığın iletişim araçlarının oluşturduğu psikolojik baskı ve beyin yıkama aygıtı eklenmiştir. Bu baskıcı yönü. proletarya **«olduğu gibi»** alıp işletemez. onu parçalamak durumundadır. Ama Leninciler bu baskıcı aygıtın parçalanma yöntemlerini ve süresini önceden saniyesi saniyesine saptayarak ellerini kollarını bağlamazlar. Onlar bilirler ki devlet aygıtının parçalanması **«bir çırpıda, her yerde ve tümüyle»** olmayacaktır. Devletin parçalanması birçok aşamadan geçecek bir süreçtir.

Kimi oportünistler de burjuva devlet aygıtını parçalamak gerekir mi gerekmez mi sorusunun yerine bu parçalamanın somut biçimleri sorusunu geçiriyorlar. Oysa pratik somut biçimleri konusunda çok çeşitli örnekler vermiştir ve daha da verebilir. Aslolan içeriktir. Lenin bu konuda şöyle diyor : «Marks'ta ütopyacılığın bir kırıntısı bile yoktur; o icad etmez, «yeni» bir toplumun tüm parçalarını hayal etmez. Hayır, o. yeni toplumun eski toplumdan **hareketle doğuşunu,** birinden diğerine geçiş biçimlerini doğal tarihsel bir süreç olarak inceler. O. yığınsal proletarya hareketinin somut deneyimini alır ve bundan pratik dersler çıkarmaya çalışır» (age. s. 324)

Ordu konusunda: Örneğin Rusya'da Oktobr Sosyalist Devrimi'nden sonra eski ordu tümüyle dağıtıldı ve yerine İşçi-Köylü Kızıl Ordusu kurulmaya girişildi. Bulgaristan'da ise olayların gelişmesi eski ordunun dağıtılmasını gerektirmedi. Ordu yenilendi. Yüksek rütbeli subaylar değiştirildi. Orduya partizan birlikleri ve gönüllü müfrezeler katıldı. Eski biçim korunmakla birlikte. ona yeni bir içerik kazandırıldı.

Bürokrasi konusunda: Lenin bürokrasi konusunun çözümünü şöyle formüle etmiştir: «Tam seçimlilik. istisnasız tüm devlet memurlarının **her an** geri çağrılabilirliği, maaşlarının normal bir «işçi ücreti» düzeyine indirilmesi. işçilerin ve köylülerin çıkarlarını tamı tamına uyumlu kılan **bu basit ve «kendiliğinden» demokratik önlemler aynı zamanda kapitalizmden sosyalizme götüren bir köprü hizmeti görecektir. Bu önlemler, devletin yeniden örgütlenmesiyle, toplumun tamamen politik yeniden örgütlenmesiyle ilgilidir...»** (age. s.321) «O halde Komüncülerden devrimci cesareti öğrenelim. onların pratik önlemlerini, pratik olarak acil ve doğrudan doğruya gerçekleştirilebilir önlemlerin bir **taslağı** olarak görelim; ancak böylece. **bu yolu izleyerek** bürokratizmi tamamen yıkmayı **başarabiliriz.»** (age. s.379)

Ülkemizde sağ ve sol oportünizm konuyu nasıl çarpıtıyor.

Ülkemizde burjuvazinin yıllardan beri sürdürdüğü «Devlet Baba», «Devlet elden gidiyor» vaveylalarına karşı. yığınların bilinçlendirilmesi sorunu karşısında legal sosyalist akımlar «yasal sınırlamalar» gerekçesini ileri sürmektedirler. Burjuva reformizminin. «düzen değişikliği»ni bu devletle. onun kurumlarıyla gerçekleştireceğiz yönündeki propagandasını ya-

nıtsız bırakmaktadırlar. Proletarya diktatörlüğünü programlarına «yasal sınırlamalar» nedeniyle koyamadıklarını öne süren sosyalist partiler bu sınırları aşmanın yollarını bularak devlet konusunda yığınlar arasında ajitasyon, propaganda yürütmemişler, seçimler vb. olaylarda düzenin teşhiri ile yetinip, burjuva devlet aygıtının parçalanıp yerine proletaryanın erkinin ve devletinin konması gerektiğini vurgulamamışlardır; tersine devlet konusunu yok saymışlardır.

Cin olmadan adam çarpmaya kalkışan kimi «sol» oportünistler ise Türkiye işçi sınıfının öncü-gücünün programında aşamalı devrim anlayışı keşfetmeye, buradan da çok mantıksal(!) bir şekilde «siz önce hazır» devleti ele geçirecek, sonra da onu parçalayıp yerine proletarya diktatörlüğünü kuracaksınız» gibi bir sonuç çıkarmaya yeltenmektedirler. Proletarya diktatörlüğü ve proletarya hegemonyasından, bunların devlet düzeyinde yansıyış tarzlarından, daha açık bir deyişle Leninciliğin sosyalist devrim teorisinden, maddeci diyalektikten nasibini alamamış böylelerine belirtmek gerekir. **Türkiye işçi sınıfının öncü-gücünün programında, burjuva devlet aygıtının parçalanması süreci, devrimin ileri demokratik aşamasından itibaren somut bir şekilde konmuştur.** Bütün devlet aygıtının, ordunun, polisin, jandarmanın, adalet mekanizmasının, radyonun, basının, televizyonun, bütün bakanlıkların gericilerden, emperyalizmin ajanlarından, faşistlerden temizlenmesi, meclisin karşısında sorumlu bulunan hükümeti kendisinin kurması, bütün devlet organlarının aşağıdan yukarıya, bütün yersel ve yöresel organların (valilerin, kaymakamların, bucak müdürlerinin, güvenlik şeflerinin, yargıçlarının ve savcıların) halk tarafından seçilmesi, görevini yerine getirmeyen saylavların geri alınabilmesi, hiçbir yüksek memur aylığının uzman bir işçinin aylığının iki katını aşmaması, parçalanmış devlet aygıtının yerine konacak olan demokratik devletin temel ilkelerini oluşturuyor. İleri demokratik devrimde proletarya hegemonyası, demokratik devrimin sosyalist devrime dönüşmesinin koşullarını yaratır. **İleri demokratik erk, yani devrimci demokratik diktatörlük, proletarya diktatörlüğüne geçiş adımıdır. Bu erkin sınıfsal içeriği, ileri demokratik devrim sosyalist devrime yol aldıkça, sınıf güçlerinin proletarya çevresinde yeniden kümelenmesine bağlı olarak değişecektir. Böylece yarı proleterlerle bağlaşan proletaryanın devlet erkinin tümünü kazanmasıyla birlikte, askeri-bürokratik burjuva devlet aygıtının kesintisiz olarak parçalanma süreci de tamamlanmış olacaktır.**

İşçi sınıfının, gençliğin sahte dostları

Bazı goşist akımlar ve serüvenci çizgiler, tabanlarında yiğit, devrimcilik ateşiyle tutuşan öğeler barındırdıkları halde, bir takım "Şefler'in" peşinde, provokasyon çizgilerine düşüyor, işçi sınıfı adına işçilere silah çekmeye kadar gidiyorlar.

TKP'nin sesi radyosunda, bu goşist çizgilerden biriyle ilgili bir yorum yayınlandı. 7 Ekim tarihli bu yorumu aynen yayınlıyoruz.

DİSK'e bağlı Petkim-İş sendikası Antalya şube sekreterinin de aralarında bulunduğu bir grup pil fabrikası işçisi, fabrikanın çıkışında, eli silahlı yedi kişinin saldırısına uğradı. Şube sekreteri bacağından yaralandı ve tedavi altına alındı. Büyük sermayenin vurucu gücü MHP'li ülkücü faşist canilerin ülkenin dört bir yanında sürdürdükleri saldırılardan bir farkı olmayan böylesi alçakça saldırıyı düzenleyenler kimlerdir?

Gel gör ki, yığın ve sınıf sendikacılığını güçlendirme yolunda özverili bir savaşımla bundan bir süre önce yapılan genel kurullarında işçi düşmanlarına güçlü bir yumruk vuran Petkim-İş'li işçilerin karşısına çıkan ve üzerine ateş açan bu kişiler, kendilerini sözde işçi sınıfının tek ve gerçek dostları, onun özgürlüğü için savaşan devrimciler olarak tanımlıyorlar.

Bunlar nasıl devrimcilerdir ki, özellikle genel kuruldan bu yana Antalya pil fabrikasında, uygulamada faşist çetelerden bir farkı kalmayan, maocu takımıyla işbirliğini, sürekli saldırıları işçi kırımlarına dek götürmüşlerdir. Kendilerini Kurtuluşçu diyen ve bu başlıkla bir de gazete çıkaran bu sözde devrimciler, yalnız işçinin karşısına kurşunla, sopayla çıkıp saldırmak, onun en azılı düşmanlarıyla işbirliği yapmakla kalmıyorlar. Bunlar, işçi sınıfının yığın sendikacılarına, onun öncü politik örgütü TKP'ye, tüm sömürülen ve ezilenlerin demokratik eylembirliğini sağlamaya çalışan ilerici örgütlere karşı da cephe alıyor, alçakça provakasyonlara girişiyorlar. Bunlar nasıl devrimcidir ki, dedik. Bunlar, marksçı literatürde küçük burjuva devrimcileri olarak bilinen goşistlerin bir koludur. Özelliklerini tarihsel deneyimler çoktan ortaya koymuştur. Yığınlardan kopukluk, işçi sınıfının öncülüğünde ardıcıl devrim hareketine dayanamama, sabırsız, aşırı, içi kof slogan ve eylemlerle demokratik güçlerin eylem birliğini engelleme, işbirlikçi burjuvaziye, ilerici güçlere karşı saldırılarını artırmak için zemin hazırlama bu özelliklerin başta gelenlerindendir. Bütün bunları günümüz sınıf savaşlarının deneyimleri de açıkça doğruluyor. Bir örneğe değinelim.

18-26 Ağustosta yapılan faşizme karşı savaşım haftası çerçevesindeki Seydişehir mitingi olayı... Maden İş, Bank Sen ve Bay Sen sendikaları 15 Ağustos günü bir miting düzenlediklerini açıklıyor ve mitingin bütün demokratik, antifaşist güçlerce desteklenmesi için çağrı yapıyor. Bir çok kuruluş bir çağrıya katılıyor. Kurtuluş grubunun başındakiler, koşullu katılacaklarını bildirince, bir toplantı yapılıp koşullar görüşülüyor ve bildirinin ortak dille yazılması, basın açıklamasının ortak yapılması, mitingde yapılacak konuşmanın mitingi destekleyen örgütlere bildirilmesi ve onayının alınması yolundaki koşullar kabul ediliyor. Ama Kurtuluş elebaşıları, yalıtlanma sürecini durdurabilmek, en azından kendi gençlik tabanında giderek artan hoşnutsuzluğu gemleyebilmek için hazırladığı bu senaryodan sonra eylembirliğinden kaçabilmek için bahaneler seçmeye, aramaya koyuluyorlar. Buna ilkesel bir gerekçe bulmalarına olanak olmadığı içinde Politika gazetesinde yayınlanan Savaş Yolu imzalı ve mitingle ilgili duyuruya sarılıyorlar. Duyuruda yer alan mitingler arasında Seydişehir'in de bulunması karşısında bunlar da, taraftarlarını bu mitinge katılmaya çağıracağı, katkıda bulunacağı yerde Maden İş, Banksen ve Baysen sendikalarının düzenlediği mitingi desteklemeyi yükümlendiklerini üyelerine bildirecekleri yerde, «komünistler mitinge sahip çıkıyor» gibilerden bir yaygarayla eylemden yan çiziyorlar. Üstelik, antifaşist eylembirliğinden, ulusal çıkarlardan yana olduklarını Seydişehir mitingine katılmakla bir kez daha kanıtlayan TMMOB, Töb-Der, Tekges-İş, Genel-İş gibi demokratik kuruluş ve sendikalara açıktan saldırılar, suçlamalar yöneltiyorlar. Türkiye işçi sınıfının en savaşkan, en yiğit kollarından Maden-İş, Banksen ve Baysen sendikalarına, kendi üzerlerindeki çamuru atmaya yelteniyorlar. Anti-Faşist eylemlerin ulusal çapta geniş bir eylembirliğine yükselmesi için ön sıralarda savaşan komünistlere ve TKP ye karşı akıl almaz suçlamalarda bulunuyorlar.

Eylem birliğini içtenlikle isteyen ve kendine güvenen bir örgüt, böyle sudan bahanelerle, faşizme karşı omuz omuza vereceği bağlaşıklarına küfretmez. Bütün oportunistler gibi Kurtuluş'un yıllanmış oportünist şefleri de, eylemin düşmana ne kadar büyük darbe indireceğine değil de kendilerine ne getireceğine bakıyorlar. Öncülük komünistlere geçmesin diye bozgunculuk yapıyorlar. Kurtuluş adlı gazetede, devrimciler arasında karşılıklı güvenden, dürüstlükten, eylem birliği zorunluğundan bol bol söz ediyorlar. Böylece, parlak sözlerle kendilerini temize çıkarmaya yelteniyorlar.

Bütün bunların, işçi sınıfı hareketiyle, ulusal kurtuluş hareketiyle, devrimcilikle yakından uzaktan ilgisi yoktur. Antalya ve Seydişehir örnekleri bile, işçiye kurşun sıkan, eylem birliğini törpüleyen Kurtuluş grubunun, sahte devrimci, burjuvazinin ekmeğine yağ süren elebaşlarının konumlarını açıkça sergiliyor. Ama şunu unutmamak gerek ki bunların demagojilerine, sahte devrimci sloganlarına kapılanların çoğu, gerçek devrimcilik ateşiyle yanıyor, gerçek yurtseverlik duygularıyla dolup taşıyorlar. Bu gençler, militanlar, kimlerin ardından sürüklendiklerini giderek daha iyi kavrıyor. Bu yurtseverlere şu uyarıyı yöneltmek yerinde olacaktır. Sizleri işçi sınıfının, sınıf sendikalarının, emekçi yığınların karşısına diken, yiğit Petkim-iş işçilerine, Maden-İş üyesi savaşkan işçilere ateş açtıracak kadar kendi bataklıklarına çekmeye yeltenenler sizin devrimci atılganlığınızı kendi çarpık amaçlarında kullanıyorlar. Bunlar sizlerin de düşmanıdır. Bunlar, er veya geç, işçi sınıfı hareketinin, demokrasi savaşımının selinde boğulmaya mahkûmdur. Halkımızın ilerici demokratik güçlerin eylembirliğinin safında onurlu yerinizi alınız. Bu sahte devrimci elebaşlarının yaratmak istedikleri düşmanlık barajını yıkınız.

Mesajlar

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesinden TKP Merkez Komitesine

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesine

Partinizin kuruluş yıldönümü nedeniyle Küba komünistleri, illegal koşullarda, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm ülküleri için özveriyle savaşan partinizin bütün üyelerine kardeşçe dayanışma selamlarını iletirler. Dostluğumuzu birkez daha dile getirir, savaşımınıza başarılar dileriz.

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ, EYLÜL 1979

TKP Merkez Komitesi Almanya Sosyalist Birlik Partisi MK'ya DAC'ın 30. yılı münasebetiyle aşağıdaki mesajı gönderdi.

Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi'ne

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, bütün Türkiye komünistleri ve Türkiye işçi sınıfı adına, Alman Demokratik Cumhuriyetinin 30. yıl dönümünü, halkınızın bu büyük bayramını içtenlikle kutlar, devrimci duygularla selamlarım. Bundan 30 yıl önce ilk Alman işçi-köylü devletinin kurulmasıyla Alman halkının tarihinde yeni bir aşama başladı. Avrupa'nın göbeğinde, Batı Alman emperyalizmine ve militarizmine karşı Alman Demokratik Cumhuriyeti barışın ve güvenliğin sağlam bir kalesini oluşturuyor. Geçtiğimiz 30 yıl içinde Alman Demokratik Cumhuriyeti her yönden, ekonomik, teknik, sosyal, politik ve kültürel olarak hızla gelişti. Uluslararası alanda tanınmış, saygınlığı olan, güçlü bir sosyalist devlet oldu. Sosyalist devrimin kazanımlarını sürekli derinleştiriyor. Gelişmiş sosyalist bir toplumu başarıyla kuruyor. Komünizmin maddesel temellerini hazırlıyor. Bu gelişme, bu başarılar, Almanya Sosyalist Birlik Partisinin Markçı-Leninci önderliği altında, işçi sınıfının, kooperatif köylülerinin, sosyalist aydınların çetin çabalarıyla, savaşımlarıyla kazanıldı. En başta Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler topluluğu ile sıkı sıkıya bağlılık içinde yürütülen Leninci politikayla elde edildi. Bu tarihsel başarılar, bütün kapitalist ülke emekçilerine olduğu gibi, Türkiye halkına, ilerici güçlerine de savaşlarında somut güç ve umut kaynağı oluyor. Türkiye Komünist Partisi, Türkiye halkı ile Alman Demokratik Cumhuriyeti halkı arasında dostluk ilişkilerinin kurulması ve geliştirilmesi için savaşıyor. Amerikan ve Batı Alman emperyalizmine karşı, NATO'ya karşı savaşta Türkiye işçi sınıfı, Türkiye Komünistleri sizin savaş deneylerinizi büyük bir ilgiyle izliyor, yararlı dersler çıkarıyor. Almanya Sosyalist Birlik Partisi, proletarya enternasyonalizminin somut örneklerini veriyor. Biz komünistler, bu Leninci ilkeleri, savaş deneylerini gözbebeğimiz gibi koruyacağız. Yaşasın Marks ve Engels'in devrimci ilkelerini, onların anayurdunda gerçekleştiren Sosyalist Alman Demokratik Cumhuriyeti. Yaşasın, Alman demokratik Cumhuriyeti işçi sınıfının, emekçi halkının Marksçı-Leninci öncüsü Almanya Sosyalist Birlik Partisi. Yaşasın proletarya enternasyonalizmi.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ İ. BİLEN

7. Ekim 1979

Köyler, şehirler Beria Onger'le dayanışmayı yükseltti

Dost Okurlar,

Uzun bir süre SAVAŞ YOLU' nun Köylerden Şehirlerden sayfasında militanların, yığınlarla sıcak ilişkisi olanların mektuplarına yer veremedik. Bunun iki nedeni var. Birincisi kimi zaman sayfa yetmezliği vb. teknik yanlar. Ama asıl neden bu değil. Gelen mektupların içeriği ve sayıca çok olmaması daha önemli. Açık söylemek gerekir, Savaş Yolu'nda militanların mektuplarının sayıca az olması ve hele yer almaması önemli bir eksiklik. Bunu hep beraber giderece ğiz. Köylerden/Şehirlerden sayfalarımızı bir deney aktarımı bölümü haline getirmeyi amaçlıyoruz. Sizlerden savasım deneylerinizi yazmanızı bekliyoruz. Bir grevin nasıl hazırlandığını, bir fabrikada sarı sendika zincirinin nasıl kırıldığını, bir mahallede örgütlenme sırasında karşılaşılan güçlükleri, köy emekçileri arasındaki çalışmanın sorunlarını vb... Bir eylemin, yalnızca başarılı ya da başarısız bir sonucunun verilmesi değil, onun hazırlanışı, gelişimi ve sonucunu bütünsel bir süreç olarak aktarmalı ve deneyimlerimizi tüm ülke çapında yaygınlaştırmalıyız. Bu çalışmalardaki eksik yanların, zorlukların ve bunların aşılma yöntemlerinin ele alınması önem taşıyor. SAVAŞ YOLU savaşkan okurlarından. militanlardan böylesi mektuplar bekliyor.

Dostça selamlar.

İşçi sınıfının bağımsız sesini parlamentoda duyurmak üzere Kısmi senato seçimlerinde aday olan Beria Onger'le dayanışma, tüm ülke çapında gelişti. Beria Onger'ın seçim bürosuna yüzlerce mektup geldi. Seçim kampanyasının mali gereksinimlerini karşılamak için açılan bağış kampanyasına yurtiçinden yurtdışından birçok yurttaş katıldı. Bağış kampanyasında eşi bulunmaz özveri örneklerine tanık oldundu. Emekçi kadınlar altın bileziğini, küpesini, nişan yüzüğünü; işçiler işyerinden verilen yoğurtlarını bağışladılar. Pazar yerlerinde tezgâh açıldı. Börek yapılıp satıldı. Beria Onger kibritleri, sigaraları yapıldı, satıldı. Satılan seçim gömleklerinin, eteklerinin, kolonyalarının, çoraplarının paketlerine birer pul ya da bildiri iliştirildi. Çocuklar okul önlerinde oyuncak sattı. Dayanışmanın, yaratıcılığın pek güzel örnekleri ortaya kondu.

Bağış kampanyasıyla, toplam 1 milyon 700 bin lira toplandı.

Onger'in seçim kampanyasını maddi açıdan desteklemek ve işçi sınıfının sesini yığınlara en yaratıcı biçimde duyurmak için yepyeni yollar denendi.

İşçiler kampanyaya işyerinden verilen yoğurtlarını bağışladılar. Yoğurtların üzerine «işçi sınıfının partisi önder, adayımız Bakiye Beria Onger» yazılı bantlar yapıştırıldı. İşçi sınıfının belgilerini taşıyan ufak tefek eşya, bağış yoluyla sağlanarak satıldı.

Onger'in seçim kampanyasına çocuklarda katıldı

Çamlıca Kız Lisesinin önünde iki çocuk. 13 yaşındakinin ismi Özgür 11 yaşında olanın Murat. Yere bir gazete sermişler: -Politika- Üzerinde çeşit çeşit oyuncaklar var, ama çoğu ambalajlı, yani oynamak için değil satmak için alınmış oyuncaklar. Neden mi Kimin içinmi? «Annemin, babamın ve tüm onlar gibi çocuklarına oynamaları için oyuncak alamayanların senatör adayı Bakiye Beria Onger için satıyoruz» diyen çocuklar, ambalajlı oyuncakları, oyuncak fabrikasında çalışan bir işçinin sağladığını, ayrıca arkadaşlarının da oyuncaklarını getirdikleri ve ev, ev dolaşarak sattıklarını söylediler.

Eskişehir cezaevinde baskılar yoğunlaştı

Eskişehir kapalı cezaevinde, ilerici tutuklu ve hükümlülere baskılar uygulanıyor. Tutuklu ve hükümlülerin tüm sorunları gözardı edildiği gibi, ilerici tutuklular faşistlerin veya maocuların saldırısına terkediliyor.

Cezaevinde, en fazla 10 kişinin barınabileceği koğuşlarda, 20 kişiden fazla yatıyor. Sağlık sorununun çözümü için hiç bir gayret yok. Tutuklular hücrelerde en fazla 15 gün tutulabilecekleri halde, hücrede 4,5 aydan fazla kalan ilericiler var.

Cezaevi yönetimi ilericilerle faşistleri ve maocuları, aynı yere koyarak, olay çıkmasına adeta zemin hazırlıyor. Son olarak maocuların ilerici tutuklulara saldırmalarının bazı ilerici tutuklu ve hükümlülerin yaralanmasının ardından cezaevi müdürünün «Yesinler birbirlerini» demesi, cezaevindeki baskıların kaynağını gösteriyor.

Eskişehir cezaevindeki ilerici, devrimci tutuklu ve hükümlüler «Eskişehir cezaevini yeni bir Mamak yapmayacağız» diyorlar.

DEV–YOL' cular Torbalı' da TÖB–DER' li öğretmenlere saldırdı

3 Ekim günü bir grup Dev-Yol'cu Torbalı TÖB-DER şubesini basarak şube yöneticilerini tehdit edip bir öğretmene saldırdılar.

Saat 15.00'de Torbalı TÖB-DER şubesine gelen 10-15 kişilik bir Dev-Yol grubu masa başında oturan Yönetim Kurulu üyesi Selahattin Alp'e «Neden masada Dev-Yol dergisinin olmadığını» sordular. Selahattin Alp'in bir cevap vermemesi üzerine gırtlağına sarıldılar. Yöneticileri «burada Dev-Yol'un dergisini bulunduracaksınız» diye tehdit ettiler.

Öğretmenlerin olaya müdahale edip Dev-Yol'cuları dışarı atmasıyla olayın büyümesi önlendi.

Dev-Yol'cular, artık her yerde, ilericilere, demokratlara karşı faşist yöntemler kullanmanın şampiyonluğunu yapıyorlar. Birer provokasyon öğesi olarak davranıyorlar. Gerçek yüzleri ortaya çıkıyor.

Konya'da faşist terör kol geziyor

Konya'da faşistlerin koydukları bomba sonucu tahrip olan Çağdaş Kitapevi

Seçim dönemiyle birlikte Konya'da faşist terör alabildiğince hızlandırıldı. Faşist çetelerin henüz işgal altına alamadıkları yörelere, son birkaç ay içinde yayılmak istedikleri gözden kaçmıyor. Toplu saldırılar, bomba ve terör olaylarında artış var.

Konya'da, demokrasi güçlerinin henüz birleşememesinden yararlanmak isteyen Türkeş'in kiralık katilleri, saldırılarını tüm emekçi halka ve işçi sınıfına yöneltiyorlar. Zafer Meydanı, demokratların ve ilericilerin geçemediği, silahlı faşistlerin işgali altında bir yöre halinde H. Fehmi Güneş'in bu yörenin faşistlerden arındırılacağını vadetmesine rağmen yerel yöneticilerin en küçük bir çaba dahi göstermediği, CHP yöneticilerinin faşist cinayet yuvalarına karşı tavır almadığı tüm yöre halkınca gözlenmekte. Faşist komandolar, işgalleri altındaki bu yöreden giderek çevreyi tehdit etmeye başladılar. Şatoform ve istasyon civarında gövde gösterisine giriştiler. Saldırılarla ilerici güçleri sindireceklerini sandılar. Gövde gösterileri daha sonra bombalı saldırıya dönüştü.

28 Eylül 1979 tarihinde 11.30 sıralarında İGD üyesi Tevfik Ataberk ve eşi kurşun yağmuruna tutuldu. İstasyon civarında yapılan bu saldırı sonucu iki genç ağır bir biçimde yaralandılar. Saldırı ilerici gençler tarafından protesto edildi. Faşist saldırganlar bu olayın hemen ardından ilerici yayınlar satan Çağdaş Kitabevini 5.10.1979 tarihinde saat 0.3'e doğru tahrip gücü çok büyük bir bombayla harabe haline getirdiler. Çevrede tüm evler patlamadan hasar gördü. Çevre halkı panik içinde sabahlamak zorunda kaldı. İlerici yayınlar satan Eylem Kitapevide bombalama olayından büyük hasar gördü.

6 ay içinde 28 kez saldırıya uğrayan Çağdaş Kitapevine saldıranların nereden ve nasıl geldiği somut olarak bellidir. Saldırıların kaynağı faşist MHP ve ÜGD'dir. Oysa bu örgütlerin yöneticileri saldırıların ardından elini kolunu sallıyarak gezebiliyor, saldırılara göz yumuluyor.

Son bombalama olayından sonra Savaş Yolu muhabiri Çağdaş Kitapevi sahibi Mahmut Bilgili ile bir röportaj yaptı.

SAVAŞ YOLU — Sayın Mahmut Bilgili saldırılar ne zamandır sürüyor. Bu saldırılar sizce neyi hedefliyor?

Mahmut Bilgili — Saldırılar CHP ağırlıklı hükümetin işbaşına gelmesinden bu yana sürüyor. 1979 Martından bu yana da her hafta gece gündüz saldırmaktadırlar. Bugüne kadar kitapevine 28 kez saldırı ve tahribat yapılmıştır. Bu saldırılar Konya gibi bir yörede ilerici yayınlar satan kitapevlerini sindirmeyi hedeflemektedir.

SAVAŞ YOLU — Yerel yöneticilerin ve kolluk kuvvetlerinin saldırılar karşısında önlemleri oldu mu?

Mahmut Bilgili — Konya valisinin tutumu demokrat görünse de, benim mal güvenliğimi, defalarca özel ve yazılı müracaatta bulunmama rağmen sağlamamıştır. Geceleri polis verilmemekte, gündüzleri belli saatlerde devriye polis verilmektedir. Ama gece koruma verilmediği için saldırılara gece hız verildi.

Emniyetin şube müdürleri, genellikle Pol-Bir'li faşist polislerin arkasında. Bunu somut olarak görüyoruz. Örneğin; Sıkıyönetim ilanından önce Ruhi isimli faşist bir polis, bana saldırı düzenlediğini söyledi. Pol-Bir üyesi bu faşistin MHP militanı olduğunu halktan kişiler ve ben söylememe rağmen hiçbir yasal girişim yapılmadı. Ama Adana'dan gelen yetkililer 4 kişinin katili olarak bu kişiyi Konya'dan götürdüler.

SAVAŞ YOLU — MHP ve ÜGD'nin saldırılarına karşı, sizce ne yapılmalıdır?

Mahmut Bilgili — Tüm kamuoyunun bildiği gibi bombalama, adam öldürme olaylarının ardında MHP ve ÜGD vardır. Suçluların açıkça ortaya çıkmasına rağmen hükümet suçlulardan hesap sormuyor. Hükümet büyük bir yanılgı içindedir. Konya'da Zafer meydanını üs haline getiren faşist çetelerin nasıl terör estirdikleri herkesce biliniyor. Tüm bunlara karşın kitapevime 28 kez saldırı düzenleyen MHP'li ÜGD'li faşistler yakalanamıyor. Bu emniyetin yokluğunu gösterir. Suçlular bulunmalı. MHP-ÜGD kapatılmalı sorumlularından hesap sorulmalıdır.

Eylem birliği gelişiyor

Seçimler dolayısıyla yerel düzeyde de olsa eylem birliği girişimleri ilk meyvalarını vermeye başladı. Birlik Dayanışmacılar Türkiye Sosyalist İşçi Partililer ve Devrimci Demokratlar arasında somut eylemlere yansıyan bu girişimlerin önümüzdeki dönemde sınıf savaşımının keskinleşmesiyle birlikte daha geniş bir ölçekte ve belli bir platform üzerinde geliştirilmesi savaşımı gündemde. Seçimler dolayısıyla yapılan eylembirlikleri yurdun çok çeşitli bölgelerinde gelişti. Örneğin **İstanbul**'da ortak kahve toplantıları, Şişli ve Sultanahmet yığınsal çıkışları, ortak açıklamalar gerçekleştirildi. **Manisa**'da ortak bir seçim bürosu belirlendi, ortak kahve toplantıları ve ortak miting yapıldı, ortak sloganlar içeren pankartlar hazırlandı. Birlik Dayanışma gazetesi de çıkardığı özel bir sayıyla seçimlerde TSİP'i desteklediğini belirtti . Söke'de TSİP ile Birlik Dayanışma bir eylem ve güç birliği toplantısı yaptı. «Yaşasın Eylem Birliği» sloganlarının coşkuyla atıldığı bu toplantıda, Birlik Dayanışma ve TSİP adına yapılan konuşmalarda demokrasi güçlerinin eylem birliğinin kalıcılaştırılmasının önemi vurgulandı. **Balıkesir**'de TSİP ve Birlik Dayanışma seçim platformunda ve seçimlerden sonra da sürdürülmesi amacıyla güç ve eylem birliği kararı aldı.

Samsun'da, **Muğla**'da, TSİP ile Birlik Dayanışma arasında eylem birliği oluşturuldu. Şimdi, bu ilk adımların kalıcı kılınması ve genişletilip yaygınlaştırılması görevi önümüzde duruyor.

Edirne'de barış–dostluk dayanışma günü düzenlendi

6 Ekim günü Edirne'de «Yolumuz İşçi Sınıfının Savaş Yoludur» diyen örgütlerce desteklenen ve çok sayıda ilerici, yurtsever, sosyalist, komünistin katıldığı «Barış, Dostluk Dayanışma Günü» yapıldı. Toplantıda ilerici gençler, ilerici kadınlar ve Tekstil Sendikası Edirne Şubesi adına yapılan konuşmalarda, ülkenin içinde bulunduğu derin bunalım koşullarına, faşist tehlikeye, yaklaşan toplu sözleşme savaşımına değinildi. Burjuva reformizminin, sağ ve sol oportünizmin gerçek yüzü ortaya kondu ve çıkış yolunun işçi sınıfımızın öncü politik örgütünün gösterdiği ileri demokratik devrim; bunun gerçekleştirilmesinin de UDC'nin örülmesine bağlı olduğu belirtildi.

40'a yakın demokratik örgütün başarı ve dayanışma mesajı yolladığı toplantıda, işçi sınıfının bağımsız politikasının parlamentodaki sözcülüğünü yapmak için İstanbul'dan senatör adayı olan Beria Onger'le dayanışma için bağış toplandı. Böylece toplanan 6200 TL. Beria Onger'in seçim Bürosuna iletildi.

Toplantı Enternasyonal'in hep bir ağızdan söylenmesiyle coşkulu bir şekilde sona erdi.

Maysan işçileriyle dayanışma

Bursa'da eylem birliği mitingini gerçekleştiren örgütler, direnişteki Maysan işçilerini ziyaret ederek dayanışmalarını dile getirdiler. Daha sonra Tekstil, Bank-Sen, TÖB-DER, TÜTED, İKD, İLD, İGD, İşçi Kültür, Genç Öncü, TÜS-DER, SGB, DKB, Bursa Şubeleri ve Hürriyet Kültür Derneği yaptıkları ortak açıklamada özetle şöyle dediler: «MAYSAN işçileri inatçı, kararlı, bilinçli bir direnişi sürdürüyorlar.

Ancak MAYSAN işçileri yalnız toplu işten çıkarımla değil, daha sonra bir suç olan lokavt uygulamasıyla karşılaştılar. İşyerleri kapatıldı.

Çukurova Holdingle birlikte bu işyerinin ortaklarından olan TÜRK-İŞ'e bağlı Yol-İş sendikasının yöneticileri de bu kararın altına [illegible] attılar.

MAYSAN işçileri bu kavgalarında haklıdırlar. Çünkü onlar daha yaşanası bir gelecek istiyorlar. Başları dimdik ve onlar onur dolu. Herkesi, tüm işçileri, tüm demokrasi güçlerini ve TÜRK-İŞ'e bağlı Yol-İş sendikasının üyelerini MAYSAN işçileriyle dayanışmaya çağırıyoruz.»

Cumhuriyetin 56. yılında burjuvazi egemenliğini sürdürmeye çalışıyor

LENİN çağımızda burjuvazinin ve burjuva devriminin tutarsızlığını, kendi mantıksal sonuçlarına bile varamayıp yarıyolda kalmasını açıklarken, şöyle diyordu: **«Burjuva devriminin, eskinin tüm artıklarını kesinlikle süpürmek yerine, bunlardan bazılarını olduğu gibi bırakması, yani bu devrimin mantıksal sonucuna varamaması, kesin ve amansız olmaması burjuvazinin işine gelir.»** (İki Taktik'ten)

Türkiye'de başlangıcı 1908'lere kadar götürülebilecek burjuva devriminin en büyük ve kesin adımlarından birisi saltanatın kaldırılarak Cumhuriyetin kuruluşu olayının sınıfsal özü başka bir deyişle, Cumhuriyetin kuruluşundan 56 yıl sonra, bugün neden bu noktada olduğumuz sorusunun cevabı, Lenin'in bu sözleriyle açıklamaya kavuşuyor. 29 Ekim 1923'de, Mustafa Kemal'in büyük etkinlik kazanmış olduğu Büyük Millet Meclisi'nde Cumhuriyetin kabul ve ilân edilmesinden 56 yıl sonra, Türkiye Cumhuriyeti 57 yaşına basarken, burjuvazi 56 yıl önce temellerini attığı ve kurumsallaştırdığı egemenliğini, büyük güçlüklerle korumaya çalışıyor. Bugün, burjuvazinin çeşitli sözcülerinin ve siyasal güçlerinin «Cumhuriyet elden gidiyor», «Komünistler Cumhuriyeti yıkmak istiyorlar» feryadlarının temeli 56 yıllık Cumhuriyet tarihinin bir burjuva egemenliği tarihi olduğunu, Cumhuriyetin bir burjuva Cumhuriyeti olduğunu bilmelerine ve kendi egemenliklerinin sarsıldığını görmekten duydukları kaygıya dayanıyor.

Burjuvazinin «Cumhuriyet» kavramı üzerine kurduğu ve yığınları kandırma çabalarına temel yaptığı demagojiyi, yani Cumhuriyetin solcularca, komünistlerce yıkılmak istendiği demagojisini en iyi çürüten kanıt, bugün tüm sosyalist ülkelerin birer Cumhuriyet olmasıdır. Sovyetler Birliği, bir bağımsız Cumhuriyetler Birliğidir. Bulgaristan, Macaristan, Romanya, Polonya ve diğerleri, hep birer Cumhuriyettir. Ve bunlar göstermelik değil gerçek Cumhuriyetlerdir; çünkü «Cumhuriyet» yönetimi, bir avuç asilin, aristokratın, feodalın, onların tepesindeki hanedanların, kralların, padişahların kişiye veya dar bir zümreye dayalı yönetimlerinin yerini, daha geniş sınıfların ve halk kitlelerinin yönetiminin alması demektir. Cumhuriyet sözcüğünün kökeninde, her dilde «halk», veya «kitle» sözcükleri vardır.

Çağdaş anlamda Cumhuriyet yönetimi klasik burjuva devrimlerinin ürünüdür. Burjuvazi öncülüğündeki geniş yığınların, aristokrat sınıfların mutlakçı veya meşrutiyetçi yönetimlerine, krallık yönetimine karşı başkaldırışı sonunda ortaya çıkan; ilke olarak çeşitli toplum kesimlerinin temsilcilerinden oluşması gereken Meclisler yoluyla halkın (burjuva devrimlerinde halk kavramı burjuvazi ile özdeştir) yönetimi olan Cumhuriyet yönetimleri, günümüzde, sınıf egemenliklerine göre belirlenir. Burjuvazinin egemen olduğu toplumlarda burjuva Cumhuriyetlerinden söz edilebilir. Emekçi sınıfların proletarya öncülüğündeki iktidarında ise, Cumhuriyet gerçek bir halk Cumhuriyetine dönüşür.

BURJUVAZİ EGEMENLİĞİ ALIYOR

Kurtuluş savaşının kan ve ateş günlerinde, daha 1920'lerden başlayıp 1921'de iyice belirginleşen bir biçimde savaşın öncülüğünü alan burjuvazi ve onun adına hareket eden küçük burjuva radikalleri, ulusal kurtuluşun toplumsal kurtuluşa dönüşmesini engellemenin her türlü önlemini aldılar.

Kurulacak yeni düzende, egemenliğin işçi sınıfı ve emekçi halkın eline geçmemesi, burjuvazinin egemenliği alması ve »halk» adına kullanması için bir yandan daha 1920'lerden başlayarak işçi sınıfının örgütlenmesine, siyasal güç kazanmasına darbeler indirilirken, öte yandan daha 1922'lerde burjuva devriminin kadroları bir yandan emperyalist sermaye ile öte yandan feodalizm artığı gerici sınıflarla ittifaklar kurulmaya başlandı. Lenin'in burjuvaziyi değerlendirirken söylediği gibi, burjuvazi, burjuva devrimini bile sonuna kadar götürmeye niyetli değildi. Özellikle cılız, serpilmemiş yeterli sermaye birikimini gerçekleştirememiş, emperyalizmin acentası ve işbirlikcisi durumundan kurtulamamış Türkiye burjuvazisinin, burjuva devrimini güdük bırakması, yeni toplumu, eskinin artıkları üzerinde kurmayı, eski toplum sınıflarıyla gerici bağlaşıklar içine girmeyi yeğlemesi ve burjuva demokratik hak ve özgürlüklerden bile ölümüne korkması doğaldı.

Daha Cumhuriyet kurulmadan önce, bir yandan emperyalistlere ve onların maşası işgal kuvvetlerine karşı savaş sürdürülürken, bir yandan da çeşitli emperyalist şirketlerle proje, ticaret, vs. anlaşmalarına girişilmesi ilginçtir. Bunların en belirgin örneklerinden biri 1920 yılında gündeme getirilen, bir Amerikan şirketine üç demiryolu hattı yapımı için verilen 99 yıllık imtiyaz ve çeşitli kolaylıklardır ki, bu projenin anlaşması Cumhuriyetin kurulmasından altı ay önce imzalanmıştır. 19 Eylül 1922'de kurulan ve ortakları arasında 54 Milletvekilinin, yüksek rütbeli memur ve askerlerin ve 37 tüccarın bulunduğu Türkiye Milli İthalat ve İhracat Anonim Şirketi ise, 1923 yılı Haziranında «Corporation for the Economic Development of Turkey» adlı bir İngiliz şirketiyle, bu emperyalist sermaye kuruluşuna büyük ayrıcalıklar tanıyan bir anlaşma imzalamıştır. Bu örnekler bir yana, Cumhuriyetten önce toplanan İzmir İktisat Kongresinde, yeni devletin iktisat politikası emperyalist sermayeye de kapıları açan bir liberal politika olarak belirlenmiş, burjuvazinin güçlendirilmesi, yaratılması, palazlandırılması ve özel teşebbüs eliyle kalkınma ilkesi benimsenmiştir.

Öte yandan, 1922'de Atatürk'ün kurdurduğu Cumhuriyet Halk Fırkası'nın ilk programı sayılabilecek olan «9 Umde»nin özü, birkaç ay sonra kurulacak olan Cumhuriyetin yapısı ve sınıf özü hakkında fikir verebilecek niteliktedir. «9 Umde»deki tüm ekonomik ilkeler İzmir İktisat Kongresindeki «tüccar ve büyük toprak sahibi» kesimlerinin isteklerine göre düzenlenmiştir. İlkeler arasında işçi sınıfına, emekçi sınıflara ilişkin hiçbir düzenlemenin, hiçbir istemin yeralmayışı dikkati çekmektedir.

Cumhuriyet ilan edildiğinde, egemenliği almış ve Cumhuriyete de damgasını vurmuş olan burjuvazi, aslında, sanıldığı ve resmi metinlerde propagandası yapıldığı gibi yepyeni bir toplum, yepyeni bir devlet kurmamış, kuramamıştır. Eski kurum ve yapılan kalıntıları, izleri, ağırlıkları, genç Cumhuriyetin temel taşlarını meydana getirmiş ve ona damgasını vurmuştur. Bu konuda birkaç örnek açıklayıcı olacaktır. Bu konudaki en belirgin örnekler, klasik bir burjuva devriminin, örneğin bir Fransız devriminin değiştirip yeni bir yapıya kavuşturduğu, Ordu, Meclis ve devlet yapılarının büyük ölçüde saltanat döneminden devralınması, aynı gelenekler üzerine kurulmasıdır.

1920'lerde, halk güçlerinin, yer yer komünistlerin öncülüğünde kurdukları gerilla birliklerini, çeteleri ve padişahlık ordusunun bir bölümünden başka birşey olmayan düzenli ordu karşısına bir halk ordusu niteliğinde çıkan Yeşil Ordu'yu tasfiye eden burjuvazi, kendi ordusunu kurmak sorunuyla karşı karşıya kaldı. «Egemenliğini kurmak yolunda olan burjuvazi, «eski ordunun kasnağı üzerinde, eski kadrolardan ittihatçı komutanlardan, dağınık birliklerden ordu çıkarma yolunu tuttu». Yepyeni bir Halk ordusu kurulması eğilimlerine şiddetle karşı çıktı.

Burjuvazi sadece eski orduyu değil, eski Meclis'i de geri getirme çabalarına girdi. Örneğin 1. Büyük Millet Meclisi'nin yarısından çoğu Osmanlı Mebusları Meclisi üyelerinden oluşuyordu. Daha sonra da, Cumhuriyetin yönetici kadroları arasında, eski dönemden, Cumhuriyet öncesinin düzen ve kurumlarından gelme pekçok önemli kişi yeraldı.

Böylece yeni devlet, eski sistem üzerine kuruldu. Burjuvazi, göreceli olarak değiştirdiği eski devlet yapısını bir ölçüde koruyarak kendi egemenliğini sürdürebilecek bir araç haline getirdi. Gelişmemiş, bağımlı, güdük bir burjuvazinin başka türlü yapması, burjuva demokratik devirini daha fazla ilerletebilmesi beklenemezdi.

1923'DEN GÜNÜMÜZE...

Tüm bu niteliklerine ve burjuva özüne karşın, Cumhuriyetin kurulması, burjuva demokratik devrim sürecinde yeni ve kendi çerçevesi içinde ileri bir adımdı. Cumhuriyetin, kurtuluş savaşının galibi sayılan burjuvazi ve küçük burjuva kadroların bir dizi atılımıyla, reformları ve kuruluş çabalarıyla geçen ilk on yılının eski düzene oranla ileri adımları görmezlikten gelinemez. Ama yine burjuvazinin, «genç Cumhuriyet»in, işçi sınıfına, işçi sınıfının siyasal güçlerine karşı en baskıcı olduğu dönemlerden birinin de bu dönem olması, 29 Ekim 1923 Cumhuriyetinin sınıfsal yapısını ve burjuva egemenliğini tüm açıklığıyla gösterir.

Nitekim, bu sınıfsal yapı ve burjuvazinin egemenliğidir ki, günümüzde Türkiye'nin, emperyalizmin ve NATO'nun sultası altına böylesine girmesine yol açmış; askersel alanda üslere, ikili anlaşmalara, ordunun bile NATO emrine verilmesine kadar vardırmış; ekonomik alanda ise yurdumuzu İMF'lerin, Dünya Bankaları'nın, emperyalist merkezlerin tahakkümü altına sokmuştur.

İşte günümüzde, gerici güçlerin «Cumhuriyeti savunma» görünümü ve yalanı altında asıl savundukları burjuva egemenliğidir. Emperyalizme bağımlılık, NATO'culuk, işbirlikçiliktir. Onlar Cumhuriyetle burjuva egemenliğini, tekelci devleti özdeş saymakta, öyle göstermekten yarar ummaktadırlar.

Bu gerici demagojinin tersine, Cumhuriyetin asıl sahipleri ve Cumhuriyete asıl sahip çıkanlar, ona gerçek sınıfsal özünü, yani halk Cumhuriyeti özünü kazandıracak olanlar ilericiler, sosyalistler, komünistlerdir. Çünkü «halk yönetimi», «kitle yönetimi» anlamındaki Cumhuriyet kavramı, günümüzde, devlete bir avuç tekelcinin egemen olmasıyla tüm özünü kaybetmiş, sözcük içeriği bile çarpıtılmış durumdadır. «Cumhuriyet» kavramı, «Cumhuriyet» sözcüğü gerçek anlamına ancak halk egemenliği altında, işçi sınıfının öncülüğündeki halk güçleri yönetime geldikleri zaman kavuşabilir.

Gericilik güçlerinin, faşist odaklarının tüm yalanlarının aksine, Cumhuriyet yalansız, riyasız sahip çıkanlar, gerçek Cumhuriyetçiler, günümüzde işçi sınıfı devrimcileridir. Ve Türkiye Cumhuriyeti'ni, gerçek anlamda sürdürecek olanlar da onlardır.

SAVAŞ YOLU Haftalık Gazete
Sahibi: **Oya BAYDAR**
Yazışleri Müdürü: **ALİ İHSAN ÖZGÜR**
Mustafa Sayım SİLAR

● **YÖNETİM YERİ** : 3. Beyler Eminsoy İşhanı K. 3 No: 304 - Kemeraltı - **İZMİR** ● **BANKA HESAP NO.** Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-53 ● **ABONE KOŞULLARI:** Yıllık 400 TL., 6 Aylık 200 TL. 3 Aylık 100 TL. ● **YURT DIŞI ABONE:** F. ALMANYA 100 D.M. HOLLANDA 110 GULDEN FRANSA 210 FF. ● **İLAN KOŞULLARI:** (İç Sayfalar) sütun cm. 50 TL. ● **DİZGİ:** Doğruluk Mat. Tic. Koll. Şti. ● **BASKI:** S.S. Tükel - Gazetecilik ve Matbaacılık Gazi Bulvarı, No: 18 — **İZMİR** ● **SON BASKI TARİHİ 24.EKİM.1979**